

3/19/8

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1928-వ సం॥ జనవరి నెల 6-వ తేది శుక్రవారము } No. 284
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ చతుర్దశి. } సంచిక ౨౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే శేలకుశేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెయికుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంచీవివరించి.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, ముద్రాసు
జీ
249, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

1928 అమృతాంజనము డిపోవారి 1928

అందమైన రంగుల క్యాలెండర్లు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన పార్వతి పరమేశ్వరులు, మహాత్మా గాంధీ
(రెండువిధములు) మరియు, సౌందర్యవతి మున్నగు త్రివర్ణచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రు 1-4-0, 100-కి రు 9-12-0.

చిన్నపైజా రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మా గాంధీ, బర్మాదేశపు పనిత.

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రు 0-8-0, 100-కి రు 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనము డిపో - మదరాసు.

క్రొత్త కూర్పు] తెలుగు [1927 సం॥ పు

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులు గారు,

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు పకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులు గారు,

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు పకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికోబైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,

480 పేజీలు, వెల రూ. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రూ. 8-8-0

కొలది ప్రతులు మాత్రము అచ్చుపడియున్నవి. ఈ పెద్దగ్రంథము తిరుగా అచ్చుపడుట
దుర్లభము. కనుక వెంటనే తెచ్చించుకొనువారికి తప్ప ఇతరులకు దొరకదు.

విక్రొరియా డిపో, మైసూరు - మద్రాసు.

కావలెను

వెనుగోదావరి జిల్లాబోర్డుకందు గ్రామముల రూరల్
రికవ్యూర్స్ విషయములో పనిచేయుటకు 5 గురు ఉద్యో
గములు కావలెను. జీతము రు. 50-8-80 చొప్పున యివ్వబ
డును. 25 సం॥రములకు తక్కువ వయసువారు అంగీకరింపబ
డరు. రాజమహేంద్రవరమునందు 18-1-1928 తేదీనండి జరు
గబోవు రూరల్ రికవ్యూర్స్ ఉపన్యాసములకు హాజరు
నట్టివారికి అధికృత ఒసంగబడును. అంగీకరింపబడిన దరఖాస్తు
దారులు ముద్రాసునందు రిజిస్ట్రారు జనరల్ ఆఫ్ పంచాయ
తుల వారిక్రంద 6 వారములవరకును, ఏలూరునందు జిల్లా ఆఫ్
గ్యూడాకాధికారివద్ద 2 వారములవరకును తరిగ్గీతు కావలసియుం
డును. తరిగ్గీతు కాలమునందు పట్టి అలెస్సు లేక నెల 1 కి
రు 50 చొప్పున వేతనముమాత్రము యివ్వబడును.
వెనుగోదావరి జిల్లాబోర్డు, పి. పెద్దిరాజు,
ఏలూరు. } చెసిడెంటు.
2-1-28.

ప్రకటన

మా కంపెనీ యెంజింటుగా పనిచేయుచు వచ్చిన
కొండపి అయ్యపరాజు, ఆర్థిక సూక్ష్మతవారాయణ
మూర్తి ఆహ వారలు వ్యాయచిరువ్రతగా ప్రపరించి,
కంపెనీకి సంబంధించిన వ్యవహారములలో కొంతసామ్య
హరించినట్లు తెలియుచున్నందున, వారలపైన తగుచర్య
లు జరుపబోవుచు నొకరితోనుంచి తొలగించడమైనది.
మా కంపెనీకి సంబంధించిన, ఏవిధమైన లావాదేవీలున్న
వారలతో యెవ్వరు జరుపగూడదు. అట్టివాల్గులు మాజవా
బుదాకి యుండదని యిందుమూలముగా తెలుపడమైనది.
హెడ్ ఆఫీసు } లండన్ ప్రెడింగు కంపెనీ,
తెజవాడ. } 7, నెకండులై నదీచి, మద్రాసు.

మహాసూర్యవర్తి

ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి ఆపసరమయినది.
తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి
పొర, గుండెలలోనుండు మొదలగు వైద్యవికారమునకు పుత్రా
యుధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజువారి సంపాదమున తయారయ
3-వెల రు 1-కి రు 5/-.
అర్చనసాయనశాల, ముత్తూర(కృష్ణా).
2128

బిడ్డల అనారోగ్యమునకు
పోతపాలు కారణము
ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి. కే.వి.సి.వా.

క్రీ ర వ ర ని

తల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేసి
తల్లి బిడ్డల ఆరోగ్యమును కాపాడును.

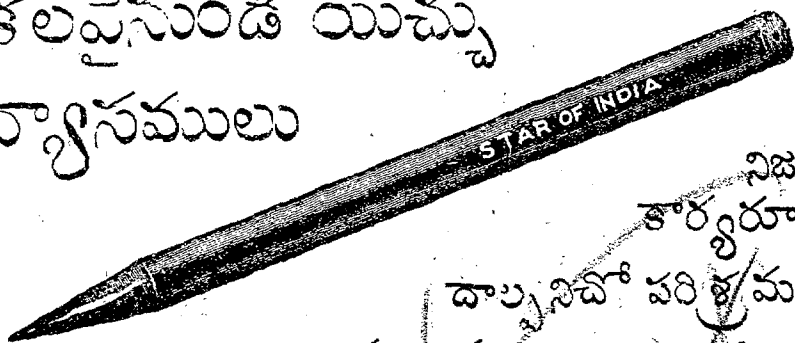
వెల రు. 1-8-0.

పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద నిలయము,

బెజవాడ.

వేదికలవైసుండి యిచ్చు
ఉపన్యాసములు

నిజముగా
కార్యరూపము
దాల్చినచో పరిశ్రమమున
కెంతమాత్రమును లాభకారి గాదు.

పోస్టు ఖర్చు నెం. 86, మద్రాసు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ వెల రు. 3-4-0 లు.
భక్తవ్రదీ వి క ఇందు ప్రముఖనిజములు కుద్రచేసి భిక్షువులుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట
కు 1-కి రు 500 కిన్ను తుగల భిక్షువు కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ వెల రు. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

టెలిఫోను నెం 3066.

నెం. 4066

సుబ్రహ్మణ్యం అండు కంవెనీ.

ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,

19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

నూపిడి పలుకకముల లోలాకులు, దుప్పలు, మోపులు, బంగారుమోతచేయినలు, మెలత్రాకులు,
బంబుర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. భవరములకు ఈదిగన విలాసములకు వ్రాయును.

పాపైటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్లు

ది ఆంధ్ర జూయలరీ మ్యానుఫాక్చరీంగు కంవెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. ఫోన్: 210 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

ఒక స్త్రీపక్ష మాస్టరు రిపోర్టు:—నాభార్య అడకకుపును ప్రసవించినందుకు చాల సంతోషము. నుఖ
ప్రసవమునకు మీరు యిచ్చిన మహోదయ (రిజిస్టర్) చాలా అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఆమెకు నుఖప్రసవముగలిగి
నందుకు తమకెంతయు కృతఃస్సుడ, మీహందులను బాధితులకు చాలమందికి లాభముకలుగునని తలచెదను.

జి. సి. బాస్. స్టేషన్ మాస్టరు, గండిగూ. ఎమ్. ఎస్. ఎస్. క్లయిక్ బె.

గర్భవతిలియిన విదవమానముననుండి ప్రతిస్త్రీయు వాడతగినది. వెల 12 పౌణ్యల సీసా 1-కి రు 5.

క్యాలిటారు ఉచితముగా పంపబడును. ప్రతిజిల్లాయందు పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలెను. భారాళమైన

కమీషను యివ్వబడును. శాస్త్రీయముగా తయారు కాబడినది. చివగ్ రత్న పండిత డాక్టరు యి. యస్. గోపక.

నాడిపరీక్షయందు గొప్ప ప్రావీణ్యముగలవారను, ప్రధాన వైద్యులు.

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్. 44, గోవిందప్ప నాయునివీధి, పోస్టు ఖర్చు 278 మద్రాసు.

మా చెట్టునీడ ముచ్చటలు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నాడు గురువారము 22-12-28. భోజనానంతరపు
గృహకృత్యములన్నియు దీర్చుకొని తే మేపురము యథావిధిగా
చెట్టునీడకు చేరుకొంటిమి. కాంగ్రెసు సమీపించుటచే నచ్చటి
వార్తలు తెలిసికొనవలయున నెడియుత్సాహమే నేకుమేమింత
త్యరితముగ తరుచ్చాను కే తెలయటకు గారాము. పత్రికా
విస్తృతపాస్త్రయే మాకెదురుగా గూఢచ్ఛండిన కనకమ్మగారిని
చూచి మోచిరి చిటునగవునొత్త వాడ్దేవిగారు పత్రికాఃత
న మారంభింపును. మీరు విరామముగ గూర్చుంటును జూచి
మేము సహించువారము గామని మంగళాంబగారనిరి. సంగీత
కళాకోవిద లగు మీకు-జెల్లు నాయభిధేయమని కనకమ్మగారు
ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఆ యమ్మకు సంగీత సాహిత్యములు రెండును రెండూ
పీరితిత్తులు. కాన మీ రిక్కడ వాణి యపరావతారలే. ఒకరినొ
కరి ప్రతిచుకొనటగాని యా తేపించుకొనుటగాని యవసరము
లేదని కల్యాణమ్మగారు రనిరి.

మును చదువులు తక్కువ, చర్చించుట తెక్కువ. కాన
యిప్పటినుండి పత్రికా పక్షన మారంభించినగాని యెదుగుంటల
కైన ముగింపజాలము. కాన స్వర్ణసంభాషణలు గట్టిపెట్టి పత్రి
కా పక్షన మారంభింపుడని సూరమ్మగారు హెచ్చరించిరి.

ఇదిగో చదువునున్నాను కోపము చేయకుడని కనకమ్మ
గారు పత్రికను విప్పిరి.

మందు ప్రధాన కీర్తి కల నోకూరు చదువుడని నేనంటిని.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ మహాత్మునిస్వీయ
చరిత్ర, హేమంతబాలతెలన, కాంగ్రెసువార్తలు, కాంగ్రెసు
సంకల్పము, విదేశవాత్తలు, దేశీయవార్తలు, దేశమాత సంవర్షన
ము, గవర్నరుగారి పర్యటనము, మద్రాసుసభలు, ఆంధ్ర విశ్వ
విద్యాలయము, నెలెత్తు కమిటీవారి రిపోర్టు, పండిత యిందా
గారి కేసు తీర్పు, కారదానికేతనము-చతుర్థ వార్షికోత్సవ యని
స్వరాజ్య విధాన మాదిగలవి యిందు ముఖ్యాంశములుగానున్నవి,
ఇంకను కొన్ని యితరములుగూడ గలవని కనకమ్మగారినిరి.

అన్నియు నత్యవసరముగ జరువ వలసివినగానే కన్నకు
మన్నవి. కాన మొదటినుండియు చదువ నారంభింపుడని సూర
మ్మగారినిరి. సలేనని కనకమ్మగారు చదువ మొదలిడిరి. మొద
ట ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారి సభా వృత్తాంత
మాలించి యందు గలిగిన చిప్పకులపు తగవును కొకచిటువల్ల
నవి మహాత్ముని స్వీయచరిత్రము విరి కస్తూరిబాయి యతుంకి
త ధైర్యమునకును మహా విపత్తయందునుగూడ మహాత్మునకుగల
సత్కారకర్తరి గని ముగలమై యిట్టి యుత్తమాత్మను పురుషుక
భారతదేశమునకు ప్రసాదించిన భగవంతుని యపార కృత్యం
మాలు స్మరించి నమస్కరించి మానరక్షణార్థము హేమంత
బాల చేసిన సాహసమునకు మెచ్చుకొని కర్ణపేయముగ కా.
గ్రెసు వి శేష ముల నాల కిం చి మూడు వందల
నెంబరు ఖడ్గము ప్రదర్శింపజోయెడు ఆంధ్ర విద్యార్థమునకు
వార్ష చిత్తలమై ప్రధానవ్యాసములన్నియు విని తదితరములగు
ప్రత్యేకవార్తల నాలకించి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి
నెలెత్తు కమిటీవారి నిర్ణయము వివరింపఁబడిన వ్యాసము నాల
కింప మొదలిడితిమి. ఆ రిపోర్టును జనువ మొదలిడినది మొద
“లేమి నిర్ణయించికో యేమి నిర్ణయించికో, యను నాతురత
మాయందఱు హృదయములందును సమానముగనే యుండెను.
మొదటి యెదాలుపం క్రుభోనే కార్యస్థాన మనంతపురమున
నుండునట్లు నిర్ణయించినను మూర్తర వివనయ్యెను. తదుపరి క్ర.
ముముగా ఆనర్గు పోస్టు గాఢ్యయేటు కోర్గు లనంతపురము
ననే యుండవల యుననుటయు, బెజవాడను నాల్గవకేంద్రము
గాఁ జేయరాదనుటయు, గుంటూరుగూడ కేంద్రమున కర్హము
గాదనుటయు మదనపల్లికంటె అనంతపురమే కార్యస్థానమున
కును ఆనర్గు పోస్టు గాఢ్యయేటు కోర్గుల కేంద్రీకరణమున
కును నర్వ స్థలమునుటయు నాదిగాగల వార్తలు చల్లచల్లగ చెపు
లసోకెను. ఆవార్తలు వినుటతోనే కల్యాణమ్మగారి మోమున
నానందమును, సూరమ్మగారి యాననమున నాశ్చర్యమును,
మంగళాంబగారి యుఖమున జాలియు కనకమ్మగారి వదనమున
విమోదమును నొక్కమాటుగాఁ బొడమూపెను. నేను మిక్కిలి
నివ్వణ జెందితిని.

మామంగళాంబవది నెగారికి భావోద్రేక మెక్కువ. కాన
మనస్సునందు గలిగినతలంపులను పైకే కక్కుకుండ చాలనేపు
మనస్సున నిబ్బరించుకొనజాలను. ఎవరికి హితమైన సరియే

ఎవరి కహితమైన సరియే తనకుతోచిన యావ్యాయమును గుండె బగుల గొట్టినట్లు పైకి చెప్పివేయటమే యామె స్వభావము ఆమె నిర్భాగములపుమాట లాకప్పు డితరులకు మిక్కిలి కష్టముగఁగూడ నుండును. ఆయనను నామె నిష్కృపటియని చెప్పుట కెవ్వరును సందేహింపరు. సెలెట్టుకమిటివారి నిర్ణయము న్యాయవిధముగ నున్నదని యామెకు తోచినది కాబోలు. బాలికలైదిమాత్రుల మమ్ము పీడింపుడు, పాపము! ఆంధ్రదేశమునకు మధ్యస్థములును ఆంధ్రోద్వముమునకు బట్టుగొమ్ములును చారిత్రికప్రసిద్ధములును విమలకృష్ణాక్షి పరిసరములు సగు కృష్ణా గుంటూరుమండలముల కెంత యన్యాయము జరిగినది! ఎంత యనమానము గలిగినది! అను నుడువు లప్రయత్నముగ నామె నోటినుండి వెలువడినవి. మంగళాంబగా రట్లు వడింప గనే నీనిజము. సెలెట్టుకమిటివారి ధర్మతరముని నిర్ణయము గావించునది తలచియుండలేదని నూకమ్మగారనిరి. విద్యా విహీనమైన ప్రాంతమును ముమ్ముం దుద్ధరింపవలెనని తలచియే కమిటివారట్లు నిర్ణయించియుండును. అందు ధర్మతర్ప రతయేగాని ధర్మతరమేమిగలదని కల్యాణమ్మగారనిరి.

సంకల్పము సిద్ధించినదిగాన యకనైనను మీ స్వార్థపర త్వపుమాటలఁ గట్టి పెట్టుట లెస్సయని నేనంటిని.

స్వార్థము స్వార్థము. అని పలుమాలు నన్నాక్షేపింపుచుండును. స్వార్థచింతయే లేకన్న మీకందఱ కీ దుర్బరచారమే! యని కల్యాణమ్మగారు కోపముతోఁ బ్రశ్నించిరి.

‘న్యాయముకొఱకే’ నని మంగళాంబగారనిరి.

‘న్యాయము న్యాయము. మీరందఱు న్యాయము తప్పకనడవవారు. మేమే యన్యాయముగవర్తించువారము. ఏమండీ! మీ మాటలు : ఆంధ్రులమని పేరు చెప్పకొని గగ్వవదుచు ఆంధ్రోద్వమువనిన నభిమానము నూపుచు ఆంధ్రనాయకులనిన నెనలేని భక్తిని గౌరవింపుడు, ఆంధ్ర మహాపథులనిన మహా త్యాగముతో జగపుచు నిట్లు వేదధర్మల వాంఛాభిమానమును జూపుచుండియు చెప్పక చురియు, చూచుకనేమవనై ఆంధ్రత్వలాభ మేమియుఁ బడెడుక కర్ణాటలపంచనో ద్రావిడుల ప్రాప్తునో జీవింపుచు దినములగడపుచున్న పశ్చిమాంధ్రుల కొక క రా కా కాల రా గ నే వ ల వ ల లాదు మిన్న మీ పలుకులు న్యాయములా? కాని యన్యాయములా? అని కల్యాణమ్మగారు రత్నంతకోపముతోఁ బలికిరి.

కల్యాణమ్మగారు! తానుపడువలదు. తానుపడువలదు. తానుపడు పెమ్మపెరిగినచో మా న ప ము న కు న్యాయ విచక్షణాసామర్థ్య ము లేప్పిచ్చును తానుపడు పనికిమరులైన నేగదా ఈ విశ్వవిద్యాలయపు కార్యక్రమ విట్టాన్నమైనది. కాన తాలివి వహింపుడు. స్థానిక పక్ష పాత మొకమా తెడ గాఁ జేసి స్థితి వి త చి త్ర ము నో ప మీచినబుద్ధితో ఆంధ్రదేశపటము నొకసారి యెదుట పెట్టుకొని చూడుడు. న్యాయము మీకోగోచరించును. విజయరాజుగూడ నొకకేంద్రముగాఁ జేయుట కర్హమే అన్నమా మీకో ద్యోతకమగును. మీకోంద్రమువిషయమి మే మెప్పుడును నసహనము చూపవచ్చును మీకోల యీ చుట్ట! బెజవాడకు గల్గినయన్యాయమునుగూర్చి మాలోమేము చర్చించుకొనటకైన మాకధికారములేదా? అదిగూడ మీకు కోపకారణమేదా? మీ కెంత కోపము వచ్చినసరియే యానిర్ణయ మక్రమమని మేము తలంపక మానము. మేమేగాదు. ఇప్పుడు మత్సరగ్రస్తులై బెజవాడ నుండి కార్యస్థానమును తరలించుటకును బెజవాడ నాల్గవకేంద్రము కాకండుటకును తీవ్రముగ కృషి చేసిన మహానీయులెల్లరు గూడ నత్యల్ప కాలములో నేతమి తప్పిదమును గుర్తెలుగకపోరు. ఎరిగి తమ యవిమర్శకపు చెయిదములకు, బహుత్వాపమందకపోరు అభిలాంభిదేశమునకు దమవలన గలిగిన తీరనియపకారమునకు లోలోన దుఃఖింపక పోరు. అర్హమైన యాంధ్రదేశపు మధ్యభాగ మెంతయోయుండ కార్యస్థానమును కర్ణాటపు సరిహద్దులలోనికి దీసికొనిపోయిన యాంధ్రుల దూరదృష్టికి పరరాష్ట్రీయుల లపహాసంపక పోరు. అది వృష్టమే. మమ్ముటికిని వృష్టమే. కాని చేయికాలినవెనుక నాకులకు వదిలిన నేమిప్రయోజనము! కార్యము చేయమిగిలినవెనుక వారు వడిదీపరితాప మట్టిదేగదా! ముమ్ముండుంగ నేయట్టిధర్మవిచక్షణావరక్తి భగవంతుడు వారికేల పరిసాదింపలేదని విచారింపుచున్నానని కనకమ్మగారు గద్దవస్వరముతోఁ బలికిరి.

కల్యాణమ్మగారు! మరియొకమనవి. ఆంధ్రులమని యు బలాటముగఁ జెప్పుకొనుటయే గాని మాకోమియు లేకపోయెననియు నంతయు మీరేబాపుకొంటిరనియు నంటిరే, మీకు గాదని మావారు పొందిన లాభములేమియో చెప్పగలరా? మా మ

ధ్యమండలములవా రెల్ల రాంధ్రోద్వమును వారంభించి ప్రతి మాటర యాక్షేపణలకు సమాధానములిచ్చి తమగుట ప్రతికీయల కెదిరించి యాంధ్రముహాసభలజరిపి యెన్నియోవత్సరములనుండి కృషిచేయుచేయ లభించిన దీయొక్క యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమేగదా! దానిలో తొలిభాగము తీసి మీదత్ర మండలములకు మొట్టమొదటనే నిర్వివాదముగ నొసంగిరి. ఇంక నుత్తర సర్కారులవారు మీకుఁ జేసిన యన్యాయ మెట్టిదో యోచింపుడు-అని నేనంటిని.

కల్యాణమ్మగారిని ప్రాంతాభిమానము పట్టి బాధింపుచున్నది. కాన యట్లు మాట్లాడుదున్నాడు. మరియొక విషయమున నై నచో నిట్లు ధర్మముకప్పి మాట్లాడియుండరు. యధార్థము చెప్పవలసినచో మధ్యమండలములకుఁ గావించిన యన్యాయము అసామాన్యమైనది. అదియమై కల్యాణమ్మగారు తప్పుకోనక తప్పదని మంగళాంబగా రనిరి.

నిర్ణయమైపోయినది. పని జరిగితిమను. అపకారము కాశ్యమైపోయినది. ఇంక మన కీవివాదమెందులకు? కృష్ణా గుంటూరు నెల్లూరు మండలములవా రెప్పటివలె నే చెన్నపురి కేరలు జొత్తురు. గంజాము విశాఖజట్టాము మండలముల వారు అనంతపురముకంటె కలకత్తా సమీప మని యక్కడ శతప్రయోగమగుదురు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రాష్ట్ర మధ్యమున లేమింజేసి యాంధ్రుల ప్రయోజనమునకు దూరమైపోవునని నూరమ్మగారనిరి.

ఈ నిర్ణయములట్టి చూడ యాకముండునుండి యట్టి గొప్ప సమస్యలు విద్యాధికుల కొప్పగించుటకంటె జనసామాన్యముచే బరిష్కరింప జేసిన మేలని తోచెడిది. ఆంగ్లవిద్యాధికులకన్నం తమకోదౌర్వల్యము స్వార్థచింత జనసామాన్యమున కుండదని నేనంటిని. మహాత్ముని తలంపుగూడ నదియే. ఆంగ్లవిద్యాధికుల వలనగాక జనసామాన్యము వలననే స్వారాజ్యము సాధింపవలసిన అయిన పలుమాలులు చెప్పియున్నా రని కనకమ్మగారనిరి.

ఖద్దరు విషయమై చూడలేదా? మన ప్రేమిలపాటి పట్టుదలతోనైన సామాన్యజనులపాటి పట్టుదలతోనైన నాంగ్లవిద్యాధికులు కట్టియుండలేదు. గల గల ఆలోచ్యాకా క్లోట్టితీసి వీరు వాలో పెట్టివారు. ఖద్దరు అంగీకరించివారు. నాల్గదినముల ముచ్చట తీసిన వెనుక మరల నానుంగీని మూలపైచివారు. పట్టుకొంటులు ధరింప వారంభించివారు. ఖద్దరువలన వారికలాభము చేకూరదనియు పేదల యిక్కట్లులు పాయననియు వస్త్రములకైన పరాధీనత తొలగవనియు విశ్వాసముచే చిత్తసంపూర్ణము చేరి కట్టినవారవలెన నిట్లు జేయగలరా? దేశ హితముకంటె సొందర్యమునే వారెక్కువగా ఆశించుచున్నారు. ఇట్టి విద్యాధికులవలన దేశమునకు ప్రయోజనములేమి నూరమ్మగారనిరి. ఖద్దరు అంగీకర మూలపైచిరిని భ్రమప్రమాదముగ బలముచుంటిరే! నూరమ్మగారు! మూలపై చిరములుగాదు పాటవై చిరముడని నేనంటిని.

లేదు. పాటవైనలేదు. ఆయంగరఖాతోగూడ నప్పుడప్పుడు పనిగలుగుచునే యుండును. అప్పుడు మరల కొనుటమా? కాన పాటవేమిదు. మూలనేయుంతురు. గంబీరుగారి సభలకు పట్టుకొంటులతోను, గాంధీగారి సభలకు ఖద్దాంగీలతోను వారు హాజరుగావలసియుండును గదా. మిక్కిలి లోకవంశవ ఏయూట కాపాట యిప్పటి మహానీయులకు వెన్నతో బెట్టిన విద్యయని నూరమ్మగారు నవ్విరి. ఆమెమాటలకు మాకుగూడ విపరీతముగ నవునచ్చెను. అంత కల్యాణమ్మగారు మమ్ముకూచి “విశ్వవిద్యాలయముపై వారంభించిన మచ్చటలు ఖద్దరు ధాకలపై నురలించితిరే!” యనిరి.

విశ్వవిద్యాలయముపై నికనర్పించుట గతజలనీతుబంధనమని మటియొకవిషయము చర్చించుకొనుచున్నామని మంగళాంబగా రనిరి. అయ్యా! పాపము! ముఱచిపోయినారా? ఉపసంఘమువారి నిర్ణయము కాసనసభలో నామోదింపబడువలెను మీ పరితాపము నెల్ల బోయవచ్చును. అక్కడ గెలుపొందిన గదా స్థిరము! అంతవలెను మీచర్చలు గత జలనీతుబంధనమని పించికోనవు. స్థిర జలనీతుబంధనమే యగునని కల్యాణమ్మగారనిరి. అగునగును, మఱచితిమి. ఇంకను నది యొక తేతు జరుగవలసియున్నది కాబోలు. ఆయనకు నడిమాత్ర మీనిర్ణయము నకు భిన్నముగా నుండునా? ఎట్టిది వట్టిదని మంగళాంబగారనిరి.

కాబోవు నిర్ణయము స్థానికాభిమానులకు ప్రతినిధుల చేతులలోలేదు. ప్రభుత్వమువారి కనుగీటులో నున్నది. వారు న్యాయమెట్టి విజయవాడ కనుకూలము చేయదలచుచో నీ ప్రజాప్రతినిధులెల్ల రేకమై యనంతపురము ననుగ్రహించినను ప్రభులగుదురని కనకమ్మగారనిరి.

తిమిలో చాము చుచ్చరించి న్యాయముగ నిర్ణయించు కొనబారి యాంధ్రుల యసమర్థతను గ్రహించి బాలికెండి ప్రభుత్వమువారైన ఆంధ్రదేశమునకు మధ్యస్థముగానున్న విజయవాడయందు కార్యస్థానమును నాల్గవకేంద్రమును నుండు నట్లు నిర్ణయించుటగాక యని మంగళాంబగా రనిరి.

ప్రజాసౌకర్యము నభిలషించువారగుచో ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్య విధియేనని నేనంటిని.

అంతటితో విశ్వవిద్యాలయపు చర్చ ముగిసినది. కనకమ్మగారు మరల ప్రతికాపకన మారంభించిరి. మధ్యస్థము విషయములెల్ల విని యానందించి కట్టుకడపటిడి యగు కారదానికే తన వార్షికోత్సవపుత్తంత మాటించుటతో నామనంబు లానందభరితములయ్యెను. ఎల్లరము మనస్ఫూర్తిగా నాబాలికా గురుకులము చిరంజీవియై పరిల్లుగాక యని యాకీర్షించితిమి అత్యల్పకాలములో కారదానికేతనమును మహావృద్ధిలోనికి జెచ్చిన ఉప్పవదంపతులకార్యదీక్ష యొకటి నిరుత్సాహ మైనదని యాశ్చర్యముండెడిది. ఆ గురుకులమును గూర్చి మనసార జర్పింపవలె ననెడి యాత్మహము మంగళాంబగారు కనవలసిరి. కాని యప్పటికే యెదుగఁబలగుటవలన నేనిక కూర్చుండుటకు వలనుగాదు. పిల్లలకు త్వరగా నన్ను మిడవలెను. పిల్లలు గీగాయని కాళ్ళకు మిట్టకొనిన ఁటచేయుటకు విశుగుణచ్చునని నూరమ్మగారు లేచిరి. మీ బిడ్డలకేగాని మా బిడ్డల కాకలిలేదా? నేనును లేచుచున్నానని కల్యాణమ్మగారు లేచిరి. అంత అందము లేచితిమి.

యతో ధర్మస్తతో జనుః-సర్వజనా మ్సుఖినో భవంతు. లక్ష్మి

పడిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి ముప్రసిద్ధమైన వైననీ, గడచిన అనేకవందలవత్సరములనుండి ప్రపంచమంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. కూలనొప్పి, అతిసారము, ఉదరమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయువ మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

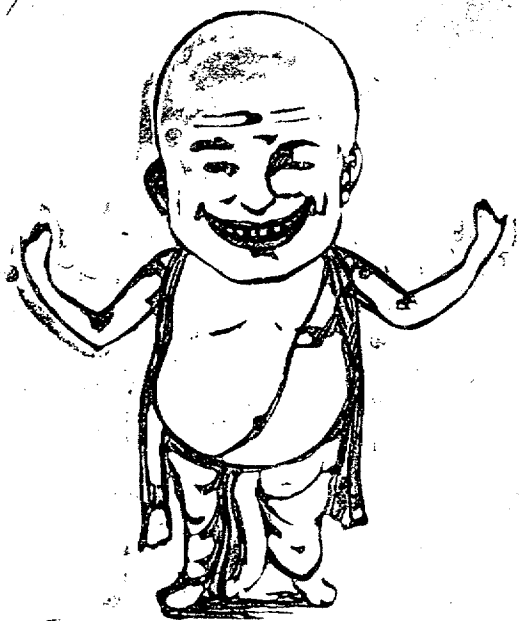
అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేబుల్లేము కూచి నొప్పి అతిసారనివారిణిని ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు కొనవలెను. ఏలననగా కూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తలుచుగా ఉన్నట్లుండి అధికమగుచున్నవి.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. 3919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S కూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయిన నివారిణి. కడుపునొప్పికి ప్రభుమిచారిణి

ది నాగపూర్ పైసీరు ఇన్నూరెన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ. మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేషియమ్ వాహి. అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియన్ ఫిషాకంపెనీలలో, మొదటి వాల్వ్యురేషన్ వంజ్ బోనస్ యివ్వగలిగినది. మద్రాసు రాజధానియం దంతటను, వైజాం రాష్ట్ర ముందంతటను, సామర్ల్యముగల ఫిష్ ఏజెంట్లు కావలెను. నిపుణులైనవారలకు ఎక్కువ జాభసౌకర్యములు యివ్వబడును. వివరములకు, బ్రాంచిమేనేజర్లు:— సుదీనా అందుకో, కమలాపురంపోస్టు, కడపజిల్లా.

తమాషాలే

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

నెయ్యి

పెద్దమనిషి—అన్నిటిలోకి ఇదే మంచి నెయ్యి అంటావా?
అంగడివాడు—నాదగ్గర ఉన్న సరకులో ఇదే మంచి నుటాను.

కారణం

ఒకడు—నిన్ను గాడిద ఎందుకు తన్నింది?
ఇంకొకడు—గాడిదచేత తన్నులుతినడమేకాకుండా, ఎందుకు తన్నిందోకూడా కనుక్కురమ్మన్నారా?

మర్యాద

ఒకడు—రామయ్య మర్యాదనుడేనా?
ఇంకొకడు—ఏమంత మర్యాదనుడు కాడే.
ఒకడు—ఎందుకు అట్లా అంటావు?
ఇంకొకడు—ఈమధ్య నేను వారి గడియారం బతులు తీసుకున్నాను. నిన్నటి దినము యింటికి వచ్చి, నాతోచెప్పకుండా అగడియారం ఎత్తుకుని పోయినాడు.

మరుకు

డాక్టరు—నీకు వంటలో ఎట్లావుంది?
రోగి—సత్తువలేదండి. చురుకువుట్టిందేది ఏమయినా ఇయ్యండి.

చెప్పలు

పర్రుడు—నేను ఈ వూళ్ళోకివచ్చినప్పుడు కాళ్ళకు చెప్పులయినా లేవు. ఇప్పుడు లక్ష ఉన్నాయి.
ఒకడు—లక్ష చెప్పు లేంచేసుకుంటావయ్యా?

పులి

ఒకడు—నేను అడవిలోకి పోయినాను. తుపాకి ఎత్తాను. ఇంతలోనే పులి వచ్చిపడింది.
ఇంకొకడు—ఎన్నాళ్ళకిందిటిబట్టి, వచ్చిపడివున్నదా?

వేగం

మేజిస్ట్రేటు—నువ్వు అతివేగంగా బండితోలావని, చార్జీవచ్చింది. అందుకు ఏం చెప్పతావు?
బండివాడు—నేను ఏం చెప్పేదంటి? అంతా తమకు తెలిసేవుంది.

మేజిస్ట్రేటు

మేజిస్ట్రేటు—నా కేం తెలుసు?
బండివాడు—తమకు అబాడీలో నేమాళ్ళున్నారండి.
తొందరగాతోలమంటే, తోలాను.

చెయ్యి

ఒకడు—మామామకు యుద్ధంలో చెయ్యిపోయింది.
ఇంకొకడు—గాడేయిలో ఉన్నదబ్బులపంపి ఇట్లాగే పోయింది.

రైల్వేలు

ఇంకొకడు—నేను రైల్వేలనుకుంచి చెప్పాడగనా.
ఇంకొకడు—ఏమయినా ప్రశ్న అడుగుతారా?
విద్యార్థి—తాను రోజుకి రైల్వేయిలు ఇంకా ఎంతసేపటికి బయలుదేరితీరువండి?

తెలిపాను

కోత డాక్టరుకు ప్రాక్టీసు లేకుండా, కొన్ని దినములు కనిపించిపోగ, ఒక పెద్దమనిషి ఇంట్లోకివచ్చెను.

డాక్టరు—మీ కేం కావలెనంటి?
పెద్దమనిషి—నా పెళ్లానికి జబ్బుగావున్నది. మా డాక్టరునుపిలవాలి. మీ తెలిపాను కొంచెము నాకుకోనిస్తారా?
సంతకం

కాన్యదర్శి—అయ్యా, తమకు చెక్కుపంపి మాసంసూనికి చాలా సహాయం చేసారు. కాని చెక్కుమీద సంతకం చెయ్యడం మరచి పోయినారండి.

పెద్దమనిషి—సంతకం, అక్కరలేదండి. నేను చేసేవన్నీ గుప్తదానాలేనండి.

శక్తి

ఒకడు—తన శక్తి అంతా వినియోగించి డబ్బు సంపాదిస్తున్నానని పాపయ్యచెప్పాడు.
ఇంకొకడు—అంటే నెలకు పదిపాను రూపాయి లన్నమాట.

రూపాయి

పల్లెయ్యి—నేను చెన్నపట్నం వచ్చేటప్పటికి, నావద్ద ఒక్క రూపాయిమాత్రం ఉన్నది. దానితో వ్యవహారం జరిపాను.

పుల్లయ్య—రూపాయితో ఏంచేశారు?
పల్లెయ్యి—సొమ్ము పంపించమని ఇంటికి తెలిగ్రాం పంపాను.

త్రోక

ఒకడు—నువ్వు ఇంటికంతా తలకాయవంటివాడవు.
ఇంకొకడు—కానండి. నేను తోకవంటివాడిని.

సోడా

ఒకడు—సోడామానేసి, ఇక మంచిసీగ్గుతాను.
ఇంకొకడు—సోడాలో చాలావరకు, మంచిసీగ్గునండి.

నిప్పు

నిప్పుంటుకుని ఇంట్లుతగలబడుతుండెను. ప్రతికరిపోర్టరు యిట్లావర్ణించెను.

“నిన్నటికినాడు కొత్తపేటలో, అన్నతమయిన వెలుగుతో మంటలుబయలుదేరెను. ప్రజలనెవరూ దీనినిచూచుటకు వచ్చిరి. ఇంట్లోవున్నవాడు కడుశుభ్రతతో బయటకు వచ్చిరి. మంటలూర్పుటకు వచ్చిన ఇంజనువాళ్లు ఆగ్నేయంవలన చుట్టలను ధరించిరి. గాలి బహుఅనుభూతిగా ఉండెను. ఇంటివాళ్లు కు వెయ్యిరూపాయలు ఖర్చు అయినటుల చెప్పుకొనుచున్నారు.”

గిన్నె

ఒకడు—మాయింట్లో పెండిగిన్నె మూడుతరాలనుంచి వాడుకలో ఉంది.

ఇంకొకడు—ఇప్పుడేమయింది?
ఒకడు—ఈతరంవారు నీళ్లు వదలుతున్నారు.

చెక్కు

ఒకడు—నేనుపంపిన చెక్కు మీకు అందిందా?
ఇంకొకడు—రెండుసార్లు అందింది. ఒకసారి, మీదగ్గర నుండివచ్చింది. రెండోసారి, బ్యాంకుదగ్గరనుంచి వచ్చింది.

మరుపు

నేపొతుడు—నన్ను మతిమరుపునాడినంటావు నా గొడుగేగాకుండా, నీగొడుగుకూడా తెచ్చాను. చూశావా?
రామయ్య—మనం బయలుదేరినప్పుడు, అసలు గొడుగే ఉండుకాలేదే?

చింత

భార్య—నేను చచ్చిపోతే, మీరు ఏమిస్తారా?
భర్త—తప్పకుండా.
భార్య—నన్ను దహనంచేసిన స్మశానంవద్దకు అప్పుడప్పుడు వచ్చిపోతుంటారా?

భర్త—తెన్ని నుకోర్తుకు పోయేదోవ అదే. రోజు అవైపుగా పోతూనే ఉంటాను

నాకరు

యజమాని—మానాకరుకు పాపభ్రష్టంతో పనిలేదు. స్వర్గంలోకి పోదామని బుద్ధిలేదు.
నేపొతుడు—మీరు స్వర్గానికి పోతామని చెప్పారా?
యజమాని—చెప్పాను.

నేపొతుడు—మీరక్కడ వుంటా రను భయంచేకనే, నాకు స్వర్గానికి రావన్నాడు.

మింగడం

పల్లెయ్యి—డాక్టరుగారూ, మాపిల్లవాడు రూపాయ మింగాడండి.

డాక్టరు—ఎంతకాలమయింది?
పల్లెయ్యి—రూపాయి 1880 సంవత్సరపుదండి.

నిశ్చయము

తండ్రి—నువ్వు మీటింగులో నిశ్చయంగా మాట్లాడాలి. బాబును ఆయిదుగుమూలు మాట్లాడకుండా మాట్లాడెను.

బాబును—ఊపిరి విగబ్బాను ఇక విడవవద్దునా?
జీతం

యజమాని—నీజీతం అయిదురూపాయలు ఎక్కువ చేస్తాను. నీవు బాగాపనిచేస్తున్నావని నాకు నమ్మకం కలిగింది. నీ కిప్పుడు సంకోచంగావుందా?

గుమాస్తా—లేదండి. పదిరూపాయలయినా వృద్ధిచేస్తారని నేను అనుకున్నానండి.

దీపం

బాబును—నాన్నా దీనికోసం వెతుకుతున్నావా?
తండ్రి—పదిరూపాయలనోటు ఇక్కడ పెట్టాను కనిపించలేదు.

బాబును—ఇక్కడనే ఉంటే అమ్మ దానితో దీప వెలిగించింది.

బాకీ

ఒకడు—మీ బాకీలు ఎప్పుడు పరిష్కరించుకొంటారు సోమవారం వచ్చేదా?

ఇంకొకడు—సోమవారం నేను ఇంగ్లండుకు పోతున్నాను, మంగళవారంనాడు రండి.

దొంగతనం

విందుపమయంలో వెండిగిన్నెపోయింది. యజమాని ఇట్లాచెప్పెను.

యజమాని—ఇంట్లోకి వచ్చినవాళ్లు ఎవరో యిగిన్నె తీసివుంటారు. ఈ బల్లమీద వెండిపళ్లెం పెట్టుతున్నాను. దీపం తీసేస్తాను. అగిన్నెతెచ్చి, పళ్లెంలో పెట్టండి. అందరి మర్యాదా దక్కుతుంది.

కాన్సేపయింతలవాత బల్లమీద చూస్తే, పళ్లెం కూడా కనిపించలేదు.

లెక్క

ఉపాధ్యాయుడు—ఈచేతిలో, రెండు నారింజికాయలున్నాయి. ఆచేతిలో నాలుగున్నాయి. ఏచేతిలోని తీసుకొంటావు?

బాబును—రెండు నారింజికాయ లున్నచేతిలోనే, తీసుకుంటాను.

ఉపాధ్యాయుడు—ఎందుచేత?
బాబును—నారింజికాయలు నాకు సయించవండి.

బుద్ధి

తండ్రి—నిన్ను ఎంతకొట్టినా, బుద్ధిరావడం లేదు. పెద్దవాడవయితే, నీవు ఏమవుతావా?

బాబును—తండ్రిలేనివాడినవుతా.

జూదం

ఒకడు—ప్రభుత్వంవాళ్లు అంగీకరించిన, జూదం ఏమయినా ఉందా?

ఇంకొకడు—ఉంది.
ఒకడు—ఏమిటిది?
ఇంకొకడు—పెళ్లి.

కట్టెలు

యజమాని—కట్టెలు అయిపోయినవా?
వంటిమనిషి—అయి పోయినవండి.
యజమాని—ఇంతకుపూర్వం ఎందుకుచెప్పలేదు?
వంటిమనిషి—ఇంతకు పూర్వం అయిపోలేదండి.

తులసి 8905

తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను దెలుపు గ్రంథము. సర్వవృత్తిక (కవి కీర్తికాది విమయలను, కళాకాండ్యములను, చంటికిడ్ల బిడ్డలను కుదుర్చు తులసి దోషగ్రంథమును, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి పటాత్మములను, తులసి గోవిందనామములను, తులసి పూజమును ముందు ప్రాచుర్యమున్నది. వైద్యులకు, వైద్యశులకు, శ్రీలకు ముఖ్య ఉపయోగమైన గ్రంథము. మొ 8 అక్షరాలు. పొమ్మగూర్పులు 8 అక్షరాలు.

కేసరికుటీరము,

ఆయుర్వేద ఔషధకాల, ఎక్కారు, మదరాసు.

తరువాత హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకూర్చి
కాబడిన రాజీతీర్మానము పురింత ప్రకంపనీయ
మైనది. తాత్కాలికముగ కొన్ని నిబంధనలేర్పరచి
ననుక్రమేణ పోగలదు. ఓటులినిచ్చు సమయములందు బ్రా
హ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు, నతభేదములను పాటింపక జే
తనవనుట కాదా! దేశీయము క్రిత పాటుపడెనా లేదా అ
ని విచారించి వోటునియవలెను. సంయుక్త నిత్యాజకన్యకముల
మూలమున నిన్నికలు రి సంవత్సరములు జరిపినవో (తరువాత
మున్న కలహములు అనుమానములు తొలగిపోవును. తాతీర్మా

సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

విదేశీయములను సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

రామయణమును సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

రామయణమును సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

రామయణమును సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

రామయణమును సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు సమయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమునందు

సినిమా విచారణసంఘము

పోలీసు కమిషనరు గారి సాక్ష్యము

నెన్నరుమీపు బోర్డు నభ్యుల యభిప్రాయములు

సినిమా విచారణసంఘమువారు తిరిగి కేటి ఉదయము సమావేశమై పోలీసు కమిషనరు గారి యొక్కయు, నెన్నరుమీపు బోర్డు సభ్యులయొక్కయు సాక్ష్యములను గైకొనిరి.

పోలీసు కమిషనరు గారి సాక్ష్యము

పోలీసు కమిషనరు గారు బ్రాహ్మణ ఫిలిమ్మగురు (సి.పి.దా. ధికారుల బోర్డున కన్యకులు) కమిటీవారి ప్రశ్నలకి ఈ క్రింది విధమున సమాధానముసంగిరి.

విద్యాధికులగు భారతీయులు చారిత్రికాత్మకమును, పౌరాణికములగు గాథలు ప్రదర్శింపబడు సినిమా ప్రదర్శనముల కరిగెదరు. సినిమా ప్రదర్శనములందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన నటులు, నటకులు పాల్గొనిన ఫిలిములకును, ఉండక పూరితమైన వానికిని సామాన్యజను లరిగెదరు. చన్నపురియందు సినిమా ప్రదర్శనకుల కరిగెడి జనలసంఖ్య వావాటికి వృద్ధియగుచున్నది. మొత్తముమీద ఆన్నితరగతులను జెందినవారు సినిమా ప్రదర్శనముల కరుగుచుండుదురు. నుపసిద్ధములైన పాశ్చాత్యుల పలుములు పాశ్చాత్యుల సభికులు ఆకర్షింపబడును. సినిమాల కరిగెడి వారిలో నూటికి 5-6 వరకు శిశువులును 25 వరకులు యుక్తవయస్కులైనవారును గలరు. భారతదేశముందు మంచి ఫిలిములు తిగుటకు జేయబడక పోవుటవలన ప్రదర్శనాధికారులకు ఇబ్బందిగలుగుచున్నది. ప్రదర్శింపబడుకొనిన భారతీయ ఫిలిములు మాత్రము శ్రేష్ఠమైనవై భారతీయ ప్రేక్షకుల సభికులుగ జాకర్షింపబడును. ఆమెరికా, యూరపు దేశములలో బోల్చియూచిన భారతదేశముందు ఫిలిములకు తయారుజేయు పరిశ్రమ చాల వెనుకబడి, ప్రాంతభిత్తియగుచున్నదని జెప్పవలెను. ప్రకటనలు, ప్రదర్శన లనబట్టి కర్ణాటకయందు శ్రేష్ఠమగు ఫిలిములీదేశమునందు లభించునని జెప్పవచ్చును. క్రమముగ ప్రాత్యహింపబడినచో విద్యాప్రబోధమును సినిమా ప్రదర్శనముల నుపయోగించుట ఉత్తమము. తగినంత శాస్త్రీయ జ్ఞానము గలిగినవై భారతీయులు ఫిలిముల కియూజేయగలవారిదేశమునగలరు. పాశ్చాత్యులదేశములందు ప్రసిద్ధమగు ర్యాగారముందు జేదగ కేంద్రము బడచుటవలననే శాస్త్రీయజ్ఞానము, నైపుణ్యము అనదగలదు. ప్రత్యేక వ్యాపారములే ఇందుకులుగాకొనవచ్చును. లేదా ప్రభుత్వముగారు ధనసహాయము జేయవచ్చును ఈ సినిమా ఫిలిముల పరిశ్రమ యభివృద్ధిజేయుట కభ్యంతరము లేదని అవశ్యకము లేదనియో కనుగొని అట్టి కొరతలను దీర్చుటకై ప్రభుత్వముచే రేపదుగు సహాయము జేయవలసిందనిచారియబుకొక సలహాసంఘము నియమింపబడవలెనని ప్రభుత్వముచే ఈ పరిశ్రమసంబంధము తమ వత్తు గాంచియకొనిన ప్రత్యేక వ్యాపారములకు చాల నష్టము గలగగలదు. ప్రస్తుతముండెడి సి.పి.దా.ధికారులను ప్రజాభిప్రాయమును చాలును, ఇంతకంటె కఠినకాసనము లనావశ్యకము

భారతదేశముందు ప్రదర్శింపబడెడి ఫిలిములలో సినిమరహితమైనవిలేవు. పాశ్చాత్యుల పనులపర్యాయము, తాగిని పోతుకనము, సినిమరహితమైనవలన మొదలైన వానిని వెలివెడి ఫిలిములను సరిగ అలోచించిని పేదరింపవలెను. ప్రస్తుతముందు రాష్ట్రీయబోర్డుల పని తృప్తికరముననే యున్నది ప్రదర్శింపబడు ఫిలిములలో నేడియెన ఆక్షేపణీయమగుచున్నచో ప్రభావంపైను సి.పి.దా.ధికారులబోర్డులకు తెలియజేయవచ్చును

నెన్నరుమీపు బోర్డుసభ్యులలో నొకరగు ఖా|| బి|| జి|| దాసా హెబుగారు సాక్ష్యముసంగుచు చెన్నపురియందు కార్మికులు నేదతరగతులవారు సినిమా ప్రదర్శనముల కరుగుటలేదనియు, సినిమాలపై పన్ను నిధియును కీరావ్యముందు ప్రాతికూల్యముధికులుగ సుంకుసనియు, సినిమా ప్రదర్శనములవలన సినిమరహితజీవన మధికులుగా లేదనియు పల్కిరి.

బోర్డు సభ్యులలో మరొకరగు కృష్ణస్వామి అయ్యరు గారు సాక్ష్యముసంగుచు సినిమాలయందు ప్రస్తుతము ప్రదర్శింపబడుచున్న మనలో అందఱునబోయి సాక్ష్యము ఇచ్చితిమి. అప్పుడే స్వగౌరవముకై పోగొడుచున్న ఈ జిప్తుదేశముకు రాయలు మునునంటిదగు మిల్లరుకమిషనును పంపిరి. ఈజిప్తుదేశముల సదకు కమిషను ఏకగ్రీవముగ బహిష్కరించి స్వరాజ్యమును బడసిరి. భారతీయులు సాక్ష్యము నిచ్చి యెందుకు కొరగాని సంస్కరణలను సంతోషింపగలిగిరి. కనుక ఈజిప్తుదేశీయులవలె ఈ రాజులు కమిషనును బహిష్కరించినచో తప్పక స్వరాజ్యముగలదని నాదృఢముకము. హిందూ మహమ్మదీయ సహృదయకై అందఱును పాటుపడవలెను. 1920-21 సంవత్సరములలో సహాయకారకరక్షోద్యమము నాటివలె వాతావరణమునందు మార్పు కలుగజేయవలసిన దని హెచ్చరించుచున్నాను.

సభాధ్యక్షునికి పంపనమగు లిప్పించిన వెంటనే సభ ముగిసెను.

పలుకు ఫిలిములు ప్రేక్షకుల సాంఘిక, నైతిక జీవనముల యొక్క పరివ్రతను చాలభంగకరములై యున్నవనియు, ముఖ్యముగ విద్యార్థులును, బాలబాలికలును ప్రాయశఃపాఠము, ఆతిథి యించిన ప్రేమానురాగ ప్రకటనలు, అసభ్య ప్రదర్శనములవలన నైతిక జీవనమునకు మారులగుచున్నారనియు, ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు, బాధ్యతగల ఇతరుల నేకు లీరవయమై చాల తిరిగించియుండుట తాముంగురుమనియు, అందుచే ఇట్టి ఫిలిములకు తీసివేయబడె నున్నచే ఇప్పటికంటె కఠినకరముగ నుండవలెననియు పల్కిరి.

ప్ర:—సినిమా ప్రదర్శనములు యువకులకు అభివృద్ధి బోధించుచున్నట్లుండు ఈ వాస్తవమునందలి వాస్తవ ప్రతిబింబముగాని, ఉపాధ్యాయుల కాన్యరేఖ్యముగాని ఇంతోతన గానింపబడినదా?

ఉ:—ఇంతవరకును బంగిరయిందేలేదు గాని అట్టి అభిప్రాయముమాత్రము పూర్తిగ వ్యాపించియున్నది.

ప్ర:—చెన్నపురియందు సినిమా ప్రదర్శనములు ప్రారంభించినప్పటినుండియు విద్యార్థులందు నీతినిరహితజీవన మధికమాయెనని వినియభిప్రాయమా?

ఉ:—నైతిక జీవనాపేక్ష తక్కువదర్శనములవలన తగ్గి పోవుచున్నది.

ప్ర:—ఈనీతిమా ప్రదర్శనములవలననే విద్యార్థులు చెడి పోవుచున్నారా?

ఉ:—ఇతరకారణము లుండవచ్చును. కాని ఇది ప్రధానమగు కారణము.

ప్ర:—ఈదేశమునకు దిగివచ్చిన ఫిలిములు పాశ్చాత్యసాంఘికజీవనమును యథార్థముగ తెలుపునని వినియభిప్రాయమా?

ఉ:—కాదు కాని సినిమా ప్రదర్శనములను వెల్లడి ప్రేక్షకులలో అధికభాగము విద్యయందు పూర్ణజ్ఞానముగల వారును, పాశ్చాత్యజీవితరీతులను స్వయముగ కరుంగనివారగుటవలన వారు ఆపార్థక గానింపకొని జేతులను చాల యవకాశము గలదు.

పి.ప. పంపుమువారు ఫలాహారములై లేచిరి.

బొంబాయిలో ఎలక్రిక్ రైల్వే

గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట.

బొంబాయి, జనవరి 5:—బి. సి. ఐ. రైల్వే ఎలక్రిక్ రైలుమార్గము ప్రారంభోత్సవమును గవర్నరుగారు నేడు దయము మహాలక్ష్మి వైమననందు అధ్యక్షుని పేర్కొన సమక్షమున జరిగిరి. విద్యుచ్ఛక్తి నుపయోగించుటయందు యావన్యజరిగిన అభివృద్ధినిరూపించుచు, దీనివలన ప్రజలకౌశలమునకు అశోభ్యమునకు చాల లాభములగునని చెప్పిరి. ఈ రైలుమార్గమునిర్మాణమునకు మొత్తము 2 కోట్ల రూపాయలయ్యెను. (ఫీ. పి.)

రేవల్ డి|| యు|| కోర్టులో

S. C. 117/1926 Ep. 1927.

వాది:—కోట సత్యమ్ సా|| రేవల్, ఎడిరి

ప్రతివాది:—అవుల సుబ్బారావు, సా|| రేవల్వాడ, డి. యు. కొండప్ప.

యానెంబడి ప్రతివాది, తాలూకా సిరాఫి జిల్లా అయినచేలము నోటీసులుపాటా కోర్టును నగయి రూ|| నియతము 10-1-1928 లేది నాయుదాదేయపడిన కనుక ప్రతివాదికిగాని మనియెవరికిగాని యెంబడిన అక్షేపణమును పాటుదా రోజున కోర్టువారిలో మనవిచేసకొనవలెను.

రేవల్, 4-1-1928 } మన్నేపల్లి శ్రీరాములు పంతులు, వాది ప్లాడ్డరు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

1928 ఏప్రియల్ మొదలు 1929 మార్చి 31 తేదీవరకు గల 1928-29 సంవత్సరమునకు టోల్ గేట్ల యిజారాలు మద్రాసు కార్పొరేషన్ కమిషనర్ వారిచేత డిప్యూటీ సర్జనమునందు 1928 సం॥ జనవరి 16 తేదీ సోమవారము తోజున శాంక్షన్ చేయబడును.

మిగతా వివరములకు యొక్రింద సంతకము చేసినవారికి వాసుకొనగును.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ } మహమ్మద్ జండా, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు, రివిన్యూ ఆఫీసరు. 20-12-27

సినిమావిచారసంఘము

పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి సాక్ష్యము

(నిన్నటి ఫలాహారాంతరము)

సినిమావిచారసంఘమువారు నిన్నటి ఫలాహారాంతరము ౧౧ బి.టి. రంగాచారిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై మరి యిరువురు సాక్షులను విచారించిరి.

పోలీసుడిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు

పోలీసుడిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు పీవెస్ నెట్ గారు కమిషనువారి ప్రశ్నాకలి కీ క్రిందవిధమున సమాధానము లొసంగియున్నారు.

చన్నపురియందు సినిమాప్రదర్శనముల కరుదెందు ప్రేక్షకులు సామాన్యముగ మిల్లలలో పనిజేయువారు, కార్మికులు, బీడిపరిశ్రమ మొదలగువానియందు పనిజేయువారును, విద్యార్థులు నైయున్నారు. 14 సంవత్సరములకు లోబడిన బాలబాలికలు తరుచుగ ప్రదర్శనముల కరుగరు. వెల్లినయెడల తమ దండ్రులతో నేగెదరు.

సాహసకార్యములు, ప్రేమమయ గాథలు, అపరాధ పరిశోధనలకు సంబంధించిన ప్రదర్శనములు ప్రజల నెక్కువగా ఆకర్షించును. భారతదేశపటములు పాశ్చాత్య పటములతో పోల్చుటకు సరిరావు. అందుచే రామాయణము, మహాభారత గాథ లాకటిచెందు పటములు తప్ప సామాన్యముగ భారతదేశ పటములు లాభకారిగావు. సైనికశిక్షణను, బాహు పరాక్రమాది వ్యాయామక్రీడలను ప్రదర్శించు పటములు గూడ నుండవలెను.

సినిమా ఫిలుములు తయారుజేయుట ప్రదర్శించుట మున్నగు పరిశ్రమ లీదేశమందు సంకల్పింపకముగ లేవు. స్వప్రయత్నము ఫిలుములు విశేషసమర్థతముచేగాని లభింపజేయుట ఈ పరిశ్రమాభివృద్ధికి అంకురకారణము. విద్యాప్రబోధమును గావించుటకు సినిమాపటములు చాల ఉపయుక్తమునను. ప్రభుత్వము వారే సినిమాప్రదర్శన పరిశ్రమను పరిశోధికారమును వహించిన ఈ పరిశ్రమయందుండు చెడుగులు చాలవరకు తుదముట్టింపగలవు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు ఫిలుములను ప్రోత్సహించుట వ్యాపారదృష్టితోను దేశభక్తితో జూచిన సమంజసము.

ప్రస్తుతము ప్రదర్శింపబడెడి ఫిలిములలో చాలభాగము పాశ్చాత్యుల జీవితపథములను సరిగ్గా తెలుపనందున భారతీయులు వానిని గాంచి పాశ్చాత్యులందరైన సామాన్యముగ అవినీతి పథకులను వ్యభిచారులని తలచుట కవకాశ ముసంగబడుచున్నది. అతిశయించిన ప్రణయగాథలు, పాశ్చాత్యులు రాత్రులందు వ్యవహరించుపద్ధతులు, పాశ్చాత్యులనేరకుల చర్యలు మొదలగు నవి అన్ని తరగతులకును ఉపద్రవకారకములే. భారత దేశమున కంతటికిని ఒకపరిమాణమును ఏర్పరచవచ్చునగావున కేంద్ర సంస్థయొకటియుండదును మంచిది. దీనివలన వ్యాపారమునకు నష్టము కలుగబోదు. మతాభిప్రాయములు, స్థానికాభిమానములు మన్నింపబడవలెను. ఫిలిములన్నియును బోర్డుసభ్యులచేరక్షింపబడవలెను. ఎగువతి దిగువతులపై కఠినతరమగు పరీక్ష యుండవలెను.

సాక్షి ౧౧ బి.టి. రంగాచారిగారి ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుచు విద్యార్థులధికముగ నుండుతావుల సినిమాలుకు ధనమధికముగ వచ్చుననియు, భారతదేశపు సినిమా ఫిలుములు, మతసంబంధమైన గాథలెక్కియో రామాయణము మహాభారతాది ఒకటి, రెండు కథలుతప్ప అధికముగ ప్రదర్శింపబడుట లేదనియు, విదేశ ఫిలుములకంటె వీనిని ప్రదర్శించుటచే ధనము స్వల్పముగ వసూలవుననియు, ఈ రాష్ట్రముందు సినిమాలపై పన్నును విధించిన ప్రాతిపదిక మధికముగ నుండుననియు పల్కిరి.

ప్రశ్న :- భారతదేశపు ఫిలుములు పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రదర్శింపబడుట లేదుగదా? అట్టి సందర్భములో భారతదేశము సామ్రాజ్యముయొక్క ఫిలుములను తెప్పించుకొను ఏర్పాటులందు భాగస్వామ్యము యుండుటవలన లాభము లేదుగదా?

ఉ :- యేను.

ప్ర :- పాశ్చాత్యుల ప్రేమ, ప్రణయ గాథలను వెలుపు ఫిలుములు ఏల నిషేధింపబడవలె?

ఉ :- పాశ్చాత్యుల ఆచారములను పదతులను ఈ దేశమునందు సినిమాలకు వెల్లడి సామాన్యప్రజలు గ్రహించుననియు, కావున వానిని నిషేధింపవలెను. కొందరు విషయాలు ఈవిధముగు ఫిలుములగుగాంచి పాశ్చాత్యులజీవితము నీలి విరచితమని భ్రష్టుకొనునందున నేను వినియున్నాను. నూరేయ గవర్నమెంటుభవనము వొకతూరి పాశ్చాత్యబాట్యమునే యొక విద్యాధికుడు అపార్థముగ తలంచుటను నేనెరుంగదును.

సి. కన్నయ్య కంవెని

(శ్రీకృష్ణ వి నో ద న థ)

4138

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వి వా హ ము,

శ్రీ రా మా ను జు ల వై భ వ ము,

శ్రీప్రభవనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు నరియైన 4-11-1927 రెదినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము :- ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములకు ౩ సాయంత్రము ౪ గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము :- మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు :- రూ. 4, ౩, 2, 1, అ. 8.

మొదటి 3 తరగతులందును నీట్లను రిజర్వ చేయుటకు నీటు 1 కి అ. 8 లు చార్జి ప్రత్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

ప్ర :- గవర్నమెంటు భవనములో జరుగునాట్యములకు గూడ నిషేధించురా? అవును. అపార్థములకెడ మిచ్చి నవో.

ప్ర :- విన పాశ్చాత్యుల జీవితవిధానముల తెలుపునలలు, నాటకములు, నాట్యములు మొదలగువాని నన్నిటిని ఎట్లు నిషేధింపగలరు? (సమాధానము లేదు.)

ప్ర :- ఇంగ్లండులో ఇట్టి ఫిలుములకు నిషేధము ఆక్రమర లేకున్నను భారతదేశమందుమాత్ర మింకను కఠినముగ నుండవలెననియూ మీసాదము? అవును.

ప్ర :- ఈపటములను ఆపార్థము జేసికొనుట కవకాశము గలదనుటయే దప్ప ఇవి నీతిబాహ్యమైన వని మీరు జెప్పరుగదా? నీతిబాహ్యమని జెప్పటలేదు.

సర్ ఇన్ స్పెక్టర్ హోమగారు అడిగినప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధానము లొసంగుచు భారతీయ సైనికులకు ఉపకరించు ఫిలుములు ప్రస్తుతముతో తమకు తెలిసినంతవరకు లేవనియు ఈ రాష్ట్రముందు సినిమాలపై ప్రత్యేకపన్ను లేకపోయినను పరిశ్రమ అభివృద్ధి జేయియందలేదనియు, బ్రిటిషు ఫిలుములు ఆమెరికను ఫిలుములకంటె శ్రేష్ఠమైనవని తమ యభిప్రాయ మనియు పల్కిరి.

కల్యాణల్ క్రాఫర్డుగారి ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుచు అసభ్యులైన పటములను, కొన్ని ప్రత్యేకస్థలములందు నిషేధింపవలెననియు, పోలీసువారు నిషేధాధికారుల సంస్థపై ప్రాతినిధ్యము గలిగియుండవలెననియు, పల్కిరి.

కె. సి. నియోగిగారు వైచిత్ర్యములకు సాక్షి సమాధానము లొసంగుచు భారతీయ ఫిలుములు భారతదేశములందు అమృతము బోవనియు, విదేశముల పటములు భారతవర్ష మందు ఆర్థికపరుగుననియు అంగుచే పరస్పర వ్యాపారపద్ధతినలన ఉపయోగముండదనియు పల్కిరి. కేవలము పాశ్చాత్యుల నాట్యమునకు తా మేకీంపముగాని అతిశయముగ ప్రదర్శింపబడు నానిని తొలగింపవలెనని పల్కిరి.

ఎలక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరు

ప్రభుత్వ విద్యుచ్ఛక్తిభాగి యం. జే. బి. గ్రీన్ వుడ్ గారు సమాధానము ప్రశ్నాకలి సమాధానము లొసంగుచు నట్లు జెప్పిరి :-

ఈ రాష్ట్రముందు ప్రస్తుతము 48 కార్బంత సినిమా కంపెనీలున్ను, 28 ప్రచార సినిమాలున్ను గలవు. భారతీయులసినిమా ప్రదర్శనములందు శ్రద్ధవైకల్యము. నూటికి 10 మొదలు 15 వరకు ఆంగ్లవిద్యనభ్యసించినవారును మిగులవారు విద్యాగంధము లేనివారు నీవనా ప్రదర్శనముల కేరెంతురు. సంవత్సరమున నూటికి 5 మొదలు 10 వరకు ప్రేక్షకుల సంఖ్య ప్రమాణగోష్ఠి యగుచుండును. ప్రేక్షకులలో నూటికి ఐదుగురు మహిమృడియులగు మిగులవారు హిందువులుండును. పాశ్చాత్యులు అంగ్లోవ్రాందవులు చాల తక్కువ. పాశ్చాత్యపటములకంటెను భారతీయుల మతసంబంధమున పటములు ఎక్కువగ ప్రేక్షకుల నాకర్షించును. కోహిదూరు, మదన్, హిందూస్థాని ఫిలుములు భారతీయ

ఫిలిములలో చాల ప్రధానములైనవి. భారతదేశగాథలను వెల్లెనట్టి యు ఉదేశము గల్గించునట్టి భారతీయనటకులచే ప్రదర్శింపబడునట్టియు, మతసంబంధముగు ఫిలిములు ప్రజల నెక్కువగా ఆకర్షించును. ఫిలిములను తయారుజేయు పరిశ్రమ నభివృద్ధిపరచుట కీదేశమందు చాల యవకాశముగలదు. సక్రమముగ నిర్వహించినచో అట్టి పరిశ్రమ లాభదాయకమునను. భారతవర్ష మందు వ్యాపారమునకు పెట్టుబడిధన మున్నను ఫిలిములు తయారుజేయు పరిశ్రమను దీనిని వినియోగింతులతో లేదో చెప్పుటకు సంశయించుచున్నాను. భారతదేశమునకు దిగుమతియగు ఫిలుములపై నుంకమును పెంచించిన ఈ దేశమందు ఫిలుములు తయారుజేయు పరిశ్రమ యభివృద్ధిజేయదని చెప్పవలెను. సినిమాపరిశ్రమకు ప్రభుత్వధనమును వెచ్చించుట యుక్తము గాదు. అతిశయముగ వ్రాసబోతు తనము, సాహసమును చోరీనేరములు, హత్యలు మొదలగువానిని ప్రదర్శించు పటములు విద్యాగంధము లేనివారికి దుర్మోతిని బోధించును. పాశ్చాత్య ప్రాచ్యదేశీయుల సాంఘికపరిస్థితులందు చాల భేదములందు లంకేసి నిషేధము విషయములో ఈ యంశమును ప్రత్యేకముగ విచారించుట అవశ్యకము. ప్రస్తుత మీరాష్ట్రముందు సినిమా ప్రదర్శనముల నిషేధించుటకు సంకల్పింపకముగ లేదు. ప్రస్తుతముండెడి రాష్ట్రీయబోర్డులకు బహుళ కేంద్రబోర్డు ఉండవలెనని నేను సమ్మతించనుగాని ఒక రాష్ట్రమునం దామోడింపబడిన ఫిలుము బ్రిటిషు ఇండియా యం దంకటను ప్రదర్శింపబడవచ్చునను నియమమును బుత్రము తీసిజేయవలెను." అని పల్కిరి.

విద్యుచ్ఛక్తి భాగి డైరెక్టరు

ప్రభుత్వ విద్యుచ్ఛక్తి భాగి డైరెక్టరుగారు అధ్యక్షుల ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుచు ఈ రాష్ట్రముందు మొత్తముందు సినిమాపరిశ్రమ ఎంతమాత్రము లాభకరముగ లేవనియు, భారతదేశమందు తయారుజేయు ఫిలుములను, చెన్నపురియందు చూచుచుండి ప్రేక్షకుల నాకర్షించుచున్నవనియు, పరిశ్రమలను ప్రదర్శించు ఫిలుములను నిషేధించుటకు కావలసిన తగినంత కఠినతరముగ జేయవలెననియు పల్కిరి.

శ్రీ కె. సి. నియోగిగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధానము లొసంగుచు భారతీయ సినిమాప్రదర్శనముల జరిగెదలవలెను అధికారులు మహిమ్నమునై జల్లే లేరని పల్కిరి. పరిశ్రమలను నుద్దేశముతో జరగని పల్కిరి.

అంటలనిస్తటికి ప్రచారముగించిరి.

అండెనులో పెట్టుకొనుటకు ప్రోత్సాహము వచ్చుననియు మిని ఇతర ప్రోత్సాహము నుద్దేశము చేసినందున మోహమువచ్చునని 20 పానులు జరిమానాను, 20 పానులు ఖర్చుల క్రిందను ముద్దాయిచే ఇప్పించిరి.

శాసనసభాబహిష్కరణము ప్రారంభమైనది

గౌ. డా॥ యు. రామారావుగారు సామ్రాజ్యశాసనసభకు వెళ్లరు

యస్. సత్యమూర్తిగారు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కమిటీసభ్యత్వముల విడనాడిరి

సత్యమూర్తిగారు రిట్లు వాయించున్నారు.—

ఇప్పుడు నియమించబడియున్న రాయలకర్మావళి భారతీయుల యామోచింపదగినది కాదని అధిక్షేపించుటకై శాసనసభలోని అసభ్యకారసభ్యులందరూ ఏదైన కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రయోజనములకు తప్ప మిగిలిన అన్ని పరిమళములయందును, శాసనసభయందు డెబ్బి సహకారమును జూపక తమ సభ్యత్వ పానమును మాత్రము నిలుపుకొనవలసినదని కాంగ్రెసుసభ్యులకు ఆదేశించియున్నారు గతక సదరు ఆశీర్వాదముననుసరించి, జేయు నుల వారసత్వపు చట్టపు విచారణసభయందు నాయత్వము వహించి కాశీనిర్వహించునాను. దక్షిణ కన్నడ మండలములోని జేయనలీవార సభ్యుల నిబంధనాశాసనమున కుద్విఘ్నము ఎదురయ్యాయున్నందున సారాజీ నానావల్ల యావ్యవహార పరిష్కారమునకు కాలసారము కలుగుచున్నందులకు నేను చింతిల్చుచున్నాను. కాశీనిర్వహించునాను యావ్యవహారము పరిష్కారముగాక నిలిచిపోవచ్చును కాని ఎల్ల కాలము నిలిపివేయబడదగదా? అయి సమీక్షించి ఇప్పుడు మనము ముఖ్యముగా కొనసాగించ వలసినది కాదు అకర్మావళి బహిష్కరణమే. అఖిలభారతదేశమునకును సద్యఃసాధించవలసియున్న సమస్య స్వరాజ్యమే యైయున్నది. కాబట్టి దక్షిణ కన్నడ మండలములగు జేయనల మదా యావ్యరాజ్య సమరముందు తమ త్యాగమును జూపెదరు గాక. కాబట్టి యీ సెలెట్టు కమిటీ అధ్యక్షతవారికి నేనిచ్చిన రాజీనామాను పరిష్కరించిగా అర్జముచేసికొన నేమనున్నాను. ఇట్లు చేయుటయందు నాయుద్దేశము జాతీయమహాస ౩ దేశానుసారము రాయలకర్మావళి బహిష్కరణమేయైయున్నది. కనుక మారందరూ ఇందులకు లోడ్చి యీ బహిష్కరణము సుసాధ్యముగా చేయవలెను.

నేను శాసనసభయందు ప్రతిపాదించియుండిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టము విషయమైగూడ శాసనసభలో నేను ఇకముందెట్టి చర్యయును జరుపదలందుకొనలేదు. ఈ చట్టము విషయమై విచారణ చేయుటకర్హమైన సెలెట్టుకమిటీ యందలి సభ్యులనుగూడా పదవికొనుచున్నాను.

మద్రాసు నగర మ్యునిసిపాలిటీ సవరణ చట్టము ను ప పాడించుటకై య సభ యొ సంగమియున్నది కాని యీ చట్టము విషయమైగూడ నేనెట్టి వ్యవహారమును శాసనసభలో జరుపదలందుకొనలేదు.

* * *

ప్రకటన

జేయనల వారసత్వపు చట్ట విచారణ సభా సభ్యులకు యస్. సత్యమూర్తిగారు వదలుకొనినందున సదరుచట్టము ఉపపాదించిన కే. ఆర్. కరంతగారు సదరుచట్టపరిష్కార వ్యవహారమునకు జరుపదని తెలియజేయుటచేతను యీ నెల 9 తేది నాటికి మంసూరులో నిర్వహింపబడిన యీ కమిటీ మొత్తము నిలిపివేయబడినది.

* * *

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టము

ఈ సవరణ చట్టము శాసనసభలో చర్చకు వచ్చినపుడు కాంగ్రెసు పార్టీ శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వ దయుచేయుట కిష్టముగా యనికోరుదు అయిన స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులొక ప్రతికము స్వరాజ్యపార్టీ శాసనసభ్యుల నాయకులగు సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారిని పంపియున్నారు.

చాలామంది సభ్యులు ఇందులకింకను అంగీకరించలేదు. కాని, శాసనసభా స్వరాజ్యపార్టీ ఉపనాయకులలో నొకరును మరియు కొందరు స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులను యావ్యముగా సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు సభ్యులకు ప్రతికలనుపి అభిప్రాయమును తెలిసికొనజూచుట చంపివసతి నాదని ఖంించుచున్నాడు. ప్రతిపక్షులకును ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా ప్రతికలను పంపి అభిప్రాయమును చాలుగా తెలిసికొనబడినది. ప్రతిపక్షులకు ఇతర సభ్యుల సమష్టి అభిప్రాయమును తెలిసికొనజాలక ప్రమాదనీకమున స్వరాజ్య పార్టీ యొక్క సమష్టి అభిప్రాయమును ప్రతిపక్షులనుసరించిగా అంగీకరించవచ్చును. ఈవిధముగా విడివిడిగా ఒకరొకరినే ప్రతికలవ్యాపా ఆగిరితెలిసికొనబట్టి వెంకటాచలం చెట్టిగారి యాదేశమున కనుకాభిప్రాయము లొకేక యొకరొకరును సేవారవచ్చును. కనుక యావరధి సమష్టి శాసనసభా మొత్తము, అభిప్రాయమును తెలిసికొన వలదియై సదరు సభాసభ్యులను ఆ సభ్యుల వ్యాభిప్రాయములను చర్చించి ఒకరితోకొకరు సంప్రదించుకొన్నతర్వాత వోట్లు తీసికొనవలయును.

ఇంతేగాక, శాసనసభలోని స్వరాజ్యపార్టీ ఉపనాయకులక నూచనచేసిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానములలో పేర్కొనబడిన విషయములు శాసనసభలో చర్చకువచ్చినపుడు మాత్రమే స్వరాజ్యపార్టీ లగు సభ్యులు శాసనసభయందు హాజరునుండవలసినదనియు, ఏదైనను ఆవసరము కలిగినపుడు సకాలములో సభ్యుల కంఠికి కర్తవ్యము తెలియజేయుటకు న నియు (ప్రబోధకరతతి)క నొకటి స్వరాజ్య పార్టీ సభ్యుల కందరికి పంపుటయే యుత్తమునని నూచనచేయబడినది.

ఇప్పుడు చర్చకురాబోవు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సవర చట్టము ఒక్క ఆంధ్రదేశమునకే సంబంధించినవిషయమై యున్నది. ఇట్టిరాష్ట్రీయ విచారణముగల విషయములగుడ శాసనసభ్యులు శాసనసభా చర్యలయందు పాల్గొనవలసినదని కాంగ్రెసు తీర్మానములో ఆనుమతింపబడి యుండలేదు. అఖిలభారతదేశ తేనుమునకు భంగకరమై హానికరమై యున్నది శాసనములను ప్రభుత్వమునా రమలు పరచుకొని నిరోధించుటకును, మంత్రివర్గమువారి యధికారము సాగకుండు నిరోధించుటకును తన సందర్భములని కాంగ్రెసు వర్గంకుకమిటీవారు భావించెడి విషయములలోమాత్రము స్వరాజ్యపార్టీ వారగు శాసనసభ్యులు శాసనసభలకు హాజరై చర్చలయందు పాల్గొన వచ్చునని కాంగ్రెసు తీర్మానములో నిర్దేశించబడి యున్నది కనుక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టమును గూర్చిన వ్యవహారములో స్వరాజ్యసభ్యులు హాజరు పాల్గొనుట కూడదని నిర్ణయించుచున్నది. కాని యీసందర్భములో కూడ శాసనసభయందు యావ్యమయమై నిర్ణయించుట అనుమతి నొసంగవలసినదని. కొందరు కాంగ్రెసు వర్గంకుకమిటీ వారిని కొరవలించిన ఇట్లు ప్రత్యేకించి అనుజ్ఞను వేడుకొనుటకూడ అప్రకృష్టమైన పనియనికొందరు స్వరాజ్య వాదులగు సభ్యులు తలచుచున్నారు.

వెజవాడనుండి టి. వెంకటేశ్వరరావు బాంబులగారెట్లు ఆంధ్రపత్రికకు లెంపివార్తనుచ్చుచున్నాడు—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసవరణచట్టసంఘమును మహా శు శాసనసభలో జరగనున్న చర్చ సమయమునకు స్వరాజ్య పార్టీ శాసన సభ్యులు హాజరై చర్చయందు పాల్గొనుటకు అనుమతింపవలసినదని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ వారిని కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు సోమయాజులగూడనుకోరినది. ఇది ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు అందులకనున్న నీయతేవనియు అందులకే సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారిచేత అయికాంగ్రెసు పార్టీ శాసనసభ్యులకు శ్రీముఖ ప్రతికలు పంపించుటకు తుది నిర్ణయించినదనియు తెలియుచున్నది. కేవలసామికరాష్ట్రీయప్రయోజనము గల యిట్టి చట్టముల చర్చవిషయమునకై యిటువంటి కుతంత్రములను పన్నుట హేతుమైన పని యని కాంగ్రెసువాదులందరూ వాపోవుచున్నారు. ఇట్టి కుతంత్రములవలన రాయలు కర్మావళి బహిష్కరణ నిర్దిష్టముగా సమగ్రముగా సాగించుటకు భంగము కలుగును. ఈకుతంత్రకారకులైన కాంగ్రెసు వాదులందరూ ఇకనైనను యీశాసనసభా వ్యామోహమును విడనాడి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసవరణ చట్టమునకై లక్ష్యము చేయక రాయలు, మామను బహిష్కరణ విధానమునకు చేయుత నొసంగవల గాక!

పొరపాటు చేసిన కాంగ్రెసు వాదులు

శాసనసభావ్యవహార బహిష్కరణాంబోధన మిట్లు జరుగుమండగా నేటి యదయము పై నాన్న విచారణ సంఘము (ఖజానా వ్యవహార విచారణ సంఘముయొక్క) సమావేశమునకు కాంగ్రెసు వారు లగు ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కోటి రెడ్డిగారు హాజరైరి. (ఆ. పే.)

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు పొరపాటు దిద్దుకొనిరి

నేటి ఉదయము కాంగ్రెసు పార్టీలోనివారగు ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు పై నాన్న విచారణసంఘములో సభ్యులగుటచే విచారణ సమావేశమందు హాజరై యుండిరి కాని నేను తిరిగి ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారే యిట్లు తెలియజేయుచున్నాను.

కాంగ్రెసునకును దేశతేనుమునకును ప్రతిపక్షులైనవారందరూ కాంగ్రెసువాదులగు శాసనసభ్యుల సహకార సహాయములను స్వప్రయోజనార్థము దుర్వినియోగపరచుకొని చురుకుపైయున్నారని నేను ఇప్పుడు మద్రాసునకు వచ్చి నా న్నేహితులవల్ల తెలిసికొన్నాను.

శాసనసభా మర్యాదల ననుసరించి యీ ఖజానా వ్యవహార విచారణసంఘసభ్యత్వమునకు, నేను రాజీనామానియ్యవలసినయెడల శాసనసభా సమావేశమై సమగ్రము రాజీనా

మా, దాఖలుచేయవలయును. కాని ప్రజలకు నాయందు అన్యధా కలిగెడి చురభిప్రాయములను పోగొట్టుటకై ఇకముందు నే నీవిచారణసంఘసమావేశములకు హాజరు కావలమనికొనలేదు. (ఆ. పే.)

గౌ. డా॥ యు. రామారావుగారు

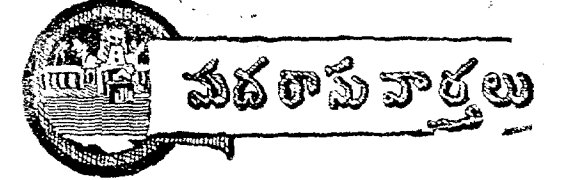
బహిష్కరణ ప్రారంభించిరి

కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా రహదారి (కోడ్డు) వ్యవహార విచారణసంఘసభ్యులైన గౌ. డా॥ యు. రామారావుగారు సదరు విచారణసంఘ సమావేశములనుగాని యీ నెల 16 తేదికి డిల్లీలో జరుగు సామ్రాజ్య శాసనసభలకుగాని హాజరుకావలెను. (ఆ. పే.)

గుంటూరుజిల్లావారు బహిష్కరణము గోరుట

తెనాలి, జనవరి-గుంటూరు జిల్లాయందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఆంధ్ర శాసనసభ్యులు సభకుబోవ అనుమతిగోరుటమని రసియించున్నారు. కాంగ్రెసు ఆదేశమును విసావహించవలెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్ట సవరణ లిప్తవనవసరము. సవరణ చట్టములకు ఉపసంహరించుకొనవలెనని ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సభ్యులు కోరుచున్నారు. అట్లు తేసినవో నైమను కమిషన్ను బహిష్కరించుటకు మనము పట్టుదలతోనున్నామని స్పష్టముగా తెలిపినవార మగుదుము. శాసనసభకు హాజరయి బహిష్కారోద్యమమును బలపరచుట మొన గన్పరాదని ఆంధ్రదేశములో కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు కోరుచున్నాడు. కోటిరెడ్డిగారు ఆర్థికసంఘమునకు బోవుటకూడ తప్పేయనుచున్నాడు. శాసనసభకు హాజరు కావలచి అనుమతి గోరిన శాసనసభ్యులను ప్రకటింప గోరుచున్నాడు.

(ఒకవిలేఖరి)

నీలునత్యాగహము:— రేపు (7-1-28) సాయంత్రం 5-30 గంటలకు చింతాడ్రెట్టు ఆకేకేవ పెరుమాళ్ కొలవన నొక బహిరంగసభ జరుగును.

బ్రాహ్మణేతరయువజనసమితి:— రేపు (7-1-28) సాయంత్రం 5-30 గంటలకు పర త్యాగరాయ మెమోరియలుహాలు (మంట్టుకోడ్డు) లద్ద మద్రాసు (బ్రాహ్మణేతరయువజన కేంద్రసమితి శ్రీపానగలురాజాగారి యధ్యక్షతన సమావేశమై క్రైస్తవులకు యత్నమును జరిపెదరు. వివిధమతములవారును ఉపన్యాసముల నొసగెదరు.

ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాల విద్యార్థిసంఘము సాధు టి. యల్. నాస్సానిగారు రేపు సాయంత్రం 4-30 గంటలకు వైసంఘము తరపున కీటీపాక్ ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలలో “శారీర శాసనము” విషయముపై ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసు రాష్ట్ర ఆద్రావిడ మహాసభ:

ఈసభయొక్క సమనోకండు సమావేశము జనవరి 8 వ తేది ఉదయము 9 గంటలకు గోకలేపాలిలో జ. వి. గాజై ఎం. ఎల్. సి. (నాగపూరు) గారి యధ్యక్షతన జరుగును. స్వామి సహజానంద (ఎం. ఎల్. సి.) గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నెత్తుకొనికీరి. రా. బి. ఎం. సి. రాజాగారు సభను ప్రారంభించెదరు.

రాజపాలు:—

సర్ బోసన్ కే. కల్లికోటరాజు, టి. డిల్లీయు. పూతర్లు (వి. సి. ఎస్) గారు నేడు మద్రాసు వచ్చిరి.

గౌ. ఎ. రంగశాఖం మువలయ్యగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి డిల్లీకి వెళ్లెదరు.

ఎస్. వి. రామమూర్తి, (వి. సి. ఎస్), జి. జి. బోగ్ (వి. సి. ఎస్) గార్లు ప్లాట్ఫార్మికికమిషను పరిమళమున గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కలకత్తావారుగా డిల్లీకి వెళ్లిరి.

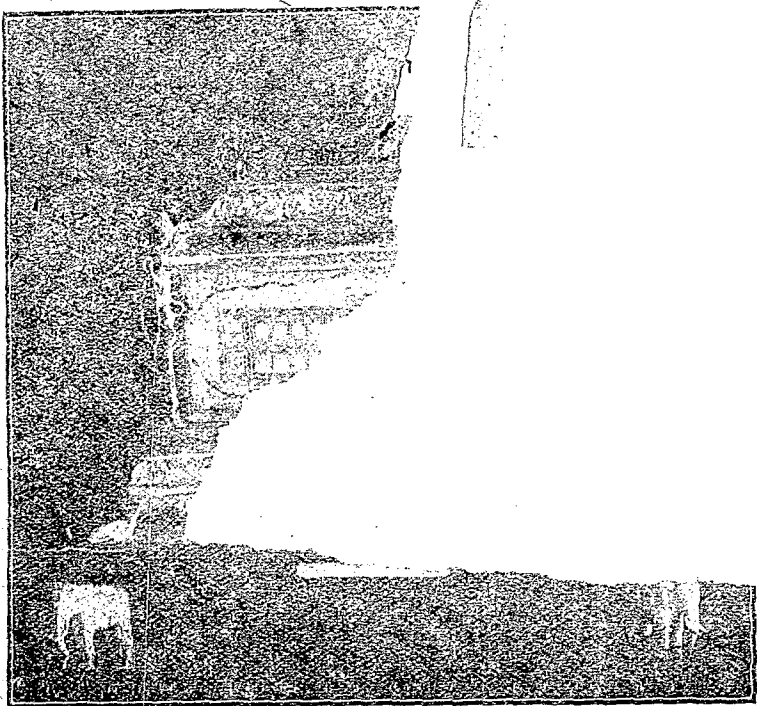
రజ సునిగరంమహారాజుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి విజయనగరం వెళ్లిరి.

సి. వి. కాటర్జీ, ఆర్. సి. శ్రీవగార్లు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయివారుగా డిల్లీకి వెళ్లిరి.

డా॥ రిచర్డుబ్రిటన్ ఫోల్లుగారు సతీసమేతముగా నేడు మద్రాసువచ్చిరి. వీరు అప్పియేషన్-దేశములోని విద్యార్థులపట్లను వాసులు. తూర్పుదేశములోని క్రొత్తవిద్యార్థులను హిందూదేశములోని బ్యాకింగు పద్ధతియును పరీక్షించుచుబుట్టె వీరు పర్యటనము చేయుచున్నారు.

కాన్ కెట్లను తయారుచే
ఇండియన్ జ్యూయలరీ మా

నివ్వబడినది. దీక్షెను తదితర
వివరములు కోరిన వెంటనే
తెలుపబడును.

ఆర్డరు మీది పంపుటకు కమిషన్ ఏ జెంట్ల కావలెను. తక్షణమే ఉత్తరములు వ్రాయవలయును.

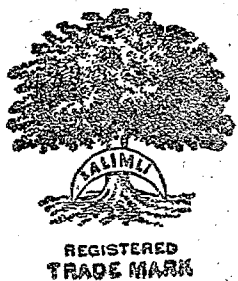
మంచి డోల్ వస్తువులను కొనువారలే
మంచి ఆరోగ్యమును పొందుదురు.

లాల్మిలీ లోహాలు
40 రకములు
వేరు వేరు
రంగులలో
లభించును.

మంచి డోలు దుస్తులనే ధరింపు డని డాక్టరు చెప్పెదరు.

లేడియేడల జబ్బులకు లోనగుదురు.

ఈ శీతకాలమునందు చలినుండి మంచి డోలుతో నేయబడిన లోహాల
కంటె యితరము లెక్వియు కాపాడజాలవు. మంచి లోహాలనే కోరిన,

LALIMLI
PURE WOOL

ఇండియా యం పంటలను వివిధరంగాలలో వివిధతరహాలలో
అతి చౌక ధరలకు విక్రయింపబడును.

100% మంచి డోలు అని గ్యారంటీ గలిగియుండును.

సం	కొర	లోహాలు (కెలుపు, ఇతర రంగులు)	పొడవు	వెడల్పు	ధర
			జములు లంగు	గ. అం.	రూ. అ.
26	ర	"	3 0	1 1/2 0	7 10
26	ర	"	2 15	1 6	6 10
26	ర	"	2 1/2 0	1 0	5 2
48	ర	"	3 12	1 5	5 4
316	ర	"	2 15	1 6	7 0
26	ర	చెక్కు	2 15	1 6	7 8
60	ర	తెలుపు ఇతర రంగులు	3 0	1 6	14 0

Lalimli Agency--

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANJALANG CITY.

Manufactured only by

The Cawnpore Woollen Mills Company.

(Branch of the BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)

L. 276

P. O. Box No. 5.

CAWNPORE

సభ జనశబ్దము. బ్రహ్మపురస్థ ఆయుష్షు
సభ సలంకరంచిరి.

ప్రప్రథమమున యథార్థంగా ధన్యంతరి ప్రార్థన జరుప
బడెను. తదుపరి అధ్యక్షులైన శ్రీ శేషశాస్త్రిగారు గీర్వాణ
భాషయందు ఆయుర్వేద సనాతనధర్మములు, వైద్యక సమితి
యొక్క అత్యవశ్యకతను గురించియు విస్తరముగా యుపన్యసించిరి.
అధ్యక్షోపన్యాసానంతరమున అచ్చటయున్న వైద్యుల
యందు బ్రహ్మపురాణార్థవైద్యసమితి యని యొకసంఘము
నేర్పరచిరి. ఏకతృప్తికి బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదరత్న కవరాజ
వధునూదన శర్మగారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనిరి. శ్రీమాన్.
వైద్యశాస్త్రి కల్వలపూడి రంగాచార్యులవారిని ఉపాధ్యక్షు
లుగా యెన్నుకొనిరి. శ్రీ పూడిపెద్ది సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగా
రిని, కవరాజ వైద్యసాధకశర్మగారిని మంత్రులుగా యెన్నుకొ
నిరి.

ఈ సమితివారు ప్రతి ఏకాదశి సాయంసమయమున 5
గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు సమావేశమగుటకు తీర్మానింప
బడెను. తదుపరి సమితివారు, పెక్కు-దిశములనుంచి జరుపనుదై
కించుకొన్న ఈ మహాసంఘస్థాపకులైన శ్రీ శేషశాస్త్రిగారికి
సర్వకాలములయందు కృతజ్ఞులై యుండుటకు గురించి యొక తీ
ర్మానము గావించబడెను. పదవ ధన్యంతరి ప్రార్థనానంతరము
సభ జయజయధ్వనలతో ముగిసెను.

(పురవాసి)

కన్యార్వేటిపుస్తకము

రుగ్మి, జనవరి 4-కన్యార్వేటిపుస్తకమువారు తమ అభి
యమలను నెరవేర్చెదరు. తమ యధికారములతో పించనలు
విధానమును ప్రారంభించెదరు. మన మందరము వర్తకపుజాతి
వారముని నిబంధనలను మరచిపోరాదు. పారిశ్రామిక
కాంతి అనసరము కన్యార్వేటిపుస్తకమునకు తెలియను.

అంతర్జాతీయ విజ్ఞానవికాసకారము అననననమున
అయ్యుధానావగ్రహి విస్తరించునని గోయయ్యాయు. సామ్రా
జ్యమునకు ముక్కువచ్చు ఏర్పాటుల సెంట్రుల్రము అంగీకరించ
రలు.

Wonderfull Astrological Office.

Mukteswaram.

శ్రీ రామరాజేష్వరి

జ్యోతిషాలయము

సకలయైన జనకాలమునందు గాని వారికి వాటికలును
బహునివర్తముగా వ్రాయుచు సకలమునును, ఒకసూతు
వ్రాసిమానుడు.

కన్యార్వేటిపుస్తకము	రూ 1-4-0
యెలలకేసుపుస్తకము	రూ 2-4-0
పూర్వాంగము	రూ 5-4-0
యెలలకేసుపుస్తకము	రూ 2-4-0
కుక్కవాడి వాటికలు	రూ 3-4-0
యెలలకేసుపుస్తకము	రూ 2-4-0
5 ప్రశ్నలు	రూ 1-4-0

ఈన ధర్మపుస్తకము వ్రాయుచు వ్రాయుచును.
శాస్త్రవిమర్శకులకును తెలియద.

దైవజ్ఞుడు చావలి అయ్యగారు వావిశాస్త్రి
మత్తేశ్వరం, అవలూపురంబాళా, మాట్లగోదావరితీర్థం.

ఏకపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటవలన ప్ర
ముండదు. రాష్ట్రములలోను కేంద్రస్థాన
ప్రజలకు సంపూర్ణ బాధ్యత చేకూరినగాని
మ మనుకూలముగ నుండజాలదు.

కొంగ్రెసు తీర్మానములు

కొంగ్రెసు తీర్మానములలో కెల్ల ముఖ్యమయి
గ్గర తీర్మానము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య
గ్యముగ మాత్రమే సూచింపబడెను.
లకు రాజీ గుదిరి, అధినివేశ
ఇండియా కొనగబడినను,
ను హిందూదేశము
కెనడా, ఆస్ట్రేలియా
గూడ అట్టి యాశ

ప్రభుత్వ లక్షణములను వివ
చించి, అధికార దృక్పథమును తేటపరచిరి. వీరి
యువన్యాసము మూడువంతులు ఆత్మస్తుతితో నిండి
యున్నది. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను, రిజర్వుడు శాఖలను
వీరు పరిపాలించిన విధమును జూచిన, ద్వంద్వ ప్రభు
త్వపు ముఖ్యలక్షణము చెడకుండ వీరు బట్టుకువచ్చి
నటుల తెలియగలదు. సంయుక్త రాష్ట్రముల నెవరు
పరిపాలించినను, మంత్రులను హద్దులలో నుంచిరి.
ఇట్టి బాధను సహింపజాలక చింతామణి, పండిత
జగత్ నారాయణ మంత్రులు తమ పదవులకు రాజీ
నామా నీయవలసివచ్చెను. మితవాదులయినను, వీరు
గూడ ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమునుండి తప్పించు
కొని బయల్పడవలసివచ్చెను. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు
సంబంధించినంతవరకు, మంత్రులను తాము తరుచుగ
నిరోధింపకబోయినను, అప్పడప్పుడు నిరోధింపవలసి
వచ్చెనని, మారిసుగా రంగీకరించిరి. సంస్కరణ
శాసన నియమముల ననుసరించి, మంత్రులతో నేకీ
భవింపవచ్చు వారిని నిరోధించుట గవర్నరుగారి
విధియట. ఇక రిజర్వుడు శాఖల విషయమున వీరి
యభిప్రాయమెద్దియో ఇంచుక గమనింపవచ్చును.
రిజర్వుడు శాఖలను వశపరుచుకొనుటకు శాసన
వధలు జేసిన ప్రయత్నములను మాత్రము తా
మొంతమాత్రము సహింప లేదని, మారిసుగారు ఘం
టాపథముగ చాటిరి.

వీరిప్రసంగము గాంచిన శాసనసభ లెంత
నిరుపయోగములో తేటపడగలదు. సంస్కరణశాస
నము రిజర్వుడు శాఖల విషయమున శాసనసభల
కెట్టియధికార మియలేదని వీరినమ్మకము. మారి
సుగారు సంస్కరణ శాసనమును నిరుపయోగము
గావించినటుల అనధికారులు విమర్శించిరట. కాని
అట్టిఖండనమును వారేమాత్రము అంగీకరించుట
లేదు. మాంటాగూగారు గావించిన ప్రసంగము
లలో రిజర్వుడు శాఖల విషయమున గూడ గవర్నరు
శాసనసభకు బాధ్యత వహించినటులనే మెలగ వల
యునని సూచింపబడెను. దీనినిబట్టియే డా॥ బి॥ సెం
టుమున్నగు నాయకులు కన్వెక్షనుల ద్వారా
శాసనసభలలో బాధ్యత మెంపొందునని భావించిరి.
ఇంగ్లండులో గూడ పార్లమెంటుసభలో నిటులనే
బాధ్యత మెంపొందెనని సాదృశ్యము జూపసాగిరి.
కాని, ఇట్టియాశయంతయు అడియాశ యయ్యెను.
మాంటాగూగారి యూహలను అధికారపర్గము

హించిరిని విచారించుటకు, రాయల్ కమిషను నియ
మింపబడినది. ఇంతకన్నను వింతవేరుండునా? రిజ
ర్వుడు శాఖలను మారిసుగారు రిజర్వుడుగనే యుం
చిరి. శాసనసభవారి యధికార మేమాత్రము
వ్యాపింపకుండ కాపాడిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వమునందు
రెండు భాగములును విడివిడిగ నుండవలయుననియే
మారిసుగారి తలంపు. అట్టి తలంపును వారు నెర
వేర్చుకొనిరి. పేరుకు ద్వంద్వప్రభుత్వముగనున్నను,
రెండు శాఖల పరిపాలనమును ఒక్కటిగనే జరుగు
నటుల జూడవలయునని జెప్పినవారి సిద్ధాంతము
వీరికి నచ్చలేదు. అందుచే రెండు శాఖలకును కల
యికలుగకుండ వీరు ప్రయత్నించిరి. రిజర్వుడు
శాఖల విషయమై శాసనసభవారు గోరిన రీతిని
ప్రవర్తించినచో, తమ నెవరును దూషింపకుండెడి
వారేనట. తమకు గల అసాధారణాధికారముల
ను పయోగించనిచో అందఱును తమను
క్లాఫిం చెడి వారేనట. మారిసుగారు
దూషణభూషణములను పాటింపక, పార్లమెంటు
సభ వారు జెప్పిన చొప్పున స్వధర్మమును నిర్వ
హించిరట. అయినను తమ రాష్ట్రమునందు చాల
యభివృద్ధిజరిగెనని వీరుగొప్ప జెప్పకొనుచున్నారు.
వీరు గావించిన సంస్కరణములలో ఇరువురుమంత్రు
లకు బదులు మువ్వరను నియమించుట యొకటి. మం
త్రులసంఖ్యను బెంచిన నేమిప్రయోజనము? ద్వంద్వ
ప్రభుత్వము నిలచియుండునంత వరకు ఎవరను
నియమించినను ఫలమొక్కటియే యగును. ద్వంద్వ
ప్రభుత్వము ప్రజలబాధ్యత నినుమంతయు మెంచలే
దనుట తెల్లము. మీదుమిక్కిలి పరిపాలనమును
వ్యయకరము గావించెను. ఇట్టిస్థితిలో భారతీయులు
మాంటుఫర్డు సంస్కరణములతో సంతృప్తిజెంద
నందుకు గినిసిన నేమిప్రయోజన ముండును? ఆకా
రణముచేతనే భారతీయు లీనమయమున స్వయం
నిర్ణయాధికారము గోరుచున్నారు. మారిసుజోలు
వారు నూతనసంస్కరణముల కపార్థము గల్పించుట
కవకాశములేకుండ జేచుగోరు చున్నారు. ద్వంద్వ
ప్రభుత్వమును తొలగించినను, దాని స్థానమున
నిర్దిష్టమగు ఏకప్రభుత్వమును నియమించిన మాత్రా
న ప్రయోజనముండదు. కేంద్రప్రభుత్వమును నిరం
కుశముగనే నిలిపియుంచి, రాష్ట్ర శాఖలను కొన్నిం
టిని కేంద్రప్రభుత్వము పరముజేసి, గవర్నరుగారి
అసాధారణాధికారములనికను పొచ్చుజేసి రాష్ట్ర

యమును విడుచుటలేదు. తన యుచ్చవచ్చినపుడు
సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుటకు
తనకు హక్కు గలదని, దక్షిణాఫ్రికా
చాటుచున్నది. ఈసంగతినే డాక్టరు బి॥ సెంటుగారు
అమృతబజారు పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు
బలికిరి. అధినివేశరాజ్యములు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య
మునే అనుభవించుచున్నవని, బి॥ సెంటుగారి తలంపు.
ఏలన ఈ రాజ్యములు స్వంతపు రాయబారులను
విదేశములలో నియమించుకొనుచున్నవి. ఇంగ్లండు
కును అధినివేశరాజ్యములకును సరాసరి సంబంధ
మేర్పడినది. గవర్నరు జనరలుగారిద్వారా ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములను జరుపుకొనవలయు నను నియ
మము తొలగినది. అధినివేశరాజ్యములే యిటుల
మెలగుచున్నపుడు, హిందూదేశము సంపూర్ణ
స్వాతంత్ర్యము గోరుట వింతయా? జాతిమతసంబం
ధములేని హిందూదేశము అధినివేశ రాజ్యస్వాతం
త్ర్యము ననుభవించుట కెటుల సాధ్యమగునోయని,
లేబరు ప్రముఖు లొకరు ఆశ్చర్యపడిరి. తెల్లవారి
ఆధిక్యమే సామ్రాజ్యమున నిలిచియుండి, క్రైస్త
సామ్రాజ్యమునందు రంగుజాతులవారి హక్కులు
నంతరీతముగనుండ నంతవరకు, భారతీయులు దీని
నాశించుట కెటుల వీలగును? అందుకనియే భారతీ
యుల కోర్కె న్యాయమయినదనియు, ఆత్మగౌరవ
ముగల దేశములన్నియు యిటులనే కోరుచున్న
వనియు, డాక్టరు బి॥ సెంటుగారు బలికిరి. కాని గాంధీ
మహాత్ముడు సూచించినటుల, కేవలము తీర్మాన
ముల గావించి ప్రయోజనముండదు. తదర్థమై
భారతజాతి కృషి నలువలయును. బ్రిటీషు వస్తు
బహిష్కారము, సైమను కమిషను బహిష్కా
రము ఇందుకు సాధనములుగ సూచింపబడెను.
బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము సులభసాధ్యము
గాదనియు, విదేశవస్తు బహిష్కారమును పూర్తి
జేసిన చాలుననియు, గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను.
కాని కాంగ్రెసుసభవారిొకమారు తీర్మానించిన
పిచ్చుట, ఆతీర్మానముల మంచిచెడుగుల గూర్చి
తర్కముగావించుట పాడిగాదు. తర్కముల కంతుం
డదు. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము నెటుల జరుపవల
యునో అందుకుదగిన మార్గముల సూచించుట కాం
గ్రెసుసంఘ కర్తవ్యము. ఈ విషయమై కాంగ్రెసుసం
ఘములు తమతమ యభిప్రాయములను తెలుపవల
యును. ఏయేవస్తువులను హిందూదేశము ఇంగ్లండు
నుండి తెప్పించుచున్నదో ఏయేవస్తువుల నెటుల
బహిష్కరింపవీలగునో విచారించి కార్యక్రమము

నేర్పరుపవలయును. దురదృష్టవశమున కాంగ్రెసు వజ్రవారిదివర కీ తీర్మానము విషయమై ఎట్టిచర్య దీసి కొనకుండుటచే ప్రజలవిశ్వాస మడుగుంటుచున్నది. ఇందుకుదోడు, యిటీవల జరిగిన అఖిలభారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునందు బ్రిటీషువస్తువులను ప్రదర్శన ప్రాశస్త్య కవకాశమిచ్చుటచే, మద్రాసు గౌరవము మహాభారతనిభంగము వాటిల్లెను. గాంధీమహాత్ముడు గాంధీయము విమర్శనము న్యాయముగనున్న దనుటకునంది తలపోలేదు. ఇకనయినను బ్రిటీషువస్తు బహిష్కార కార్యక్రమము కేవలము కాగితపు తీర్మానము గాకుం డుకాదు. జూడవలయును. హిందూ మహమ్మదీయ విశ్వాసాలతీర్మానము చాలా ముఖ్యమయిన దనుటకు నందియములేదు. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినటుల హిందూతీర్మానము కేవలము సహనమును మాత్ర మే సూచించుచున్నను, హృదయ పరివర్తనమును ముఖ్యముగ కోరుచున్నది. అది గడురుచో, అచిర కాలములో సఖ్యము బలపడి స్వరాజ్యమునకు మూలధారమగును. కలకత్తాలో జరిగిన మహమ్మ దీయ సభవారు గూడ సఖ్య తీర్మానము నామో దించిరి. ఉభయసంఘముల నాయకులును, దృఢ ప్రయత్నముల గావించుచో విజయముగాంచగలరు. డాక్టరు అన్నాగిగారు శాంతి దూతలను పంపి ప్రజ లలో నుద్బోధము గలిగింపవలయుననియు, బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుకు జవాబుచెప్పట కిట్టి ప్రయత్న ముక్కురకు వచ్చుననియు, మహాత్ముడు హెచ్చరించు చున్నాడు. దేశపరిస్థితుల గాంచిన ఐకమత్యమువిష యమై కుతూహలము ప్రబలుచున్నటుల స్పష్టము గాకమానదు. ఇది మిగుల శుభచిహ్నము. నేటి వార్తల ప్రకారము హిందూదేశమునందు బ్రిటీషు వర్తక మెటుల క్షీణించుచున్నదో ఇండియా ప్రేషు కమిషనరగు ఎయిన్ సుకఫ్ గారు నివేదించినటుల, తెలి యుగలదు. మూడు సంవత్సరములలో 100 కి 10 వంతున బ్రిటీషువర్తకము క్షీణించెనట. యుద్ధమునకు పూర్వమునకన్నను యుద్ధమునకు బిమ్మట బ్రిటీషు వర్తకము ఇండియాలో తగ్గిపోయెననియు, అమెరికా, జర్మనీ, జపాను, బెల్జియముల వర్తకము హెచ్చి వనియు, ప్రేషు కమిషనరుగా రేంథయు విచారించు చున్నారు. విదేశీయులు ధరలను తగ్గించుటచే, బ్రిటీషు వర్తకము పడిపోవుచున్నదని వీరి తలంపు. ఇట్టి సమయము బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారమున కనుకూలముగ నున్న దనుటకు వందియములేదు. అన్నిటికన్నను అవసరముగ కొన నున్నవివలసిన తీర్మానము పైమను కమిషను బహిష్కారము. దేశమున బహిష్కారము విషయమై జాబాపుగ నేకీభావము ప్రబలియున్నది. బొంబాయి లో జరిగిన బ్రాహ్మణేతరసభ వృత్తాంతము ఇండి యను నేషనల్ పార్లామెంటులో ప్రచురింపబడెను. బహిష్కార తీర్మానమును వీ రేకగ్రీవముగ నామో దించిరి. ఇట్టి స్థితిలో దీనిని ఫలప్రదము గావించుట కెల్లదును దీక్షతో బూనుకొనవలయును. నిన్నటి దినము కాలేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరి గిన బీచినభలో, బహిష్కారావశ్యకతను శ్రీని వాసయ్యంగారు ప్రభృతులు బాగుగ నిరూపించిరి. పైమను కమిషనుకు సంబంధించిన గ్రాంటును త్రోసి వేసి సెలెక్టుకమిటీ లేర్పాటుగాకుండ జేయుట కున్న మంత్రులను పడగొట్టుటకును, దేశక్షేమ మునకు భంగకరమని వర్కింగు కమిటీవారు నిరూ

పించిన చట్టములను ప్రతిఘటించుటకును మాత్ర మే, కాంగ్రెసు పక్షమువారు శాసనసభలకు పోవ లయు ననియు, ఇతరసమయములందు తమ స్థాన ములను ఖాళీగ నుంచవలయుననియు, మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్మానము స్పష్టముగ చెలుపుచుండ, ఇతర పనులకొరకు శాసనసభలకు బోవుట ధర్మము గాదు. భారతీయుల నిశ్చయమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసి, తెల్లకమిషనుతో తమకు బనిలేదని చెప్పట కింతకన్నను అనుకూలసమయము లభింప బోదు. అందుచే కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిష్కర్షగ కొనసాగించుట కాంగ్రెసు సభ్యుల పరమధర్మము. కాంగ్రెసు తీర్మానముల నాచరణలో జెట్టనియెడల, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ క్షీణించుట నిశ్చయము. అట్టియవాంతరము వాటిల్ల కుండుగాక! బహిష్కారోత్సాహము చల్లబడిన పిమ్మట పైమనుకమిషనువారు తమపనిని ప్రారం భించి రని లండను టైమ్సుసూచనబట్టి గ్రహింప వచ్చును. ఇట్టియెత్తులకు ప్రజలుగాని వారిప్రతినిధు లుగాని లొంగకుండుట ముఖ్యవశ్యకము.

నికరాగ్యువా

నికరాగ్యువాలో అమెరికా మెలమెల్లన స్థావర మేర్పరచికొని దానిని సంరక్షక స్థానముగ జేయ జూచుచున్నది. ఆ దేశమున లిబరలులకును కన్సర్వే టీవులకును మధ్య తగాదాలు కలవు. ఇరుపక్షముల కును జరిగినపోరాటములో కన్సర్వేటీవులు జయించి పరిపాలించుచుండిరి. అప్పటినుండియు అమెరికను పైన్యములు స్వీయక్షేమమును కాపాడుకొను విష మీద నికరాగ్యువాలో నిలిచియున్నవి. లిబరలు నాయకుడగు సాండినోనేనాని మాత్రము లొంగి పోక మరల తనప్రాబల్యమును స్థాపించుకొన జూచు చున్నాడు. దీనివలన అమెరికా జోక్యము తీసికొను టకు మరింత అవకాశము లభించినది. అమెరికా పైన్యములు కన్సర్వేటీవులకు తోడ్పడుచున్నవి. వీరి నొకదళము సాండినోగారున్న ప్రదేశమునుముట్ట డించుచున్నది. మరికొన్ని పైన్యములు అమెరికానుండి బయలుదేరుచున్నవి. నౌకాదళ భటులు బయలుదేరు చున్నారు. అమెరికను వాయువిమానములు సాండి నో పైనికులపై బొంబుల గురిపించుచున్నవట. అమె రికా నలుపుచున్న యుద్ధమునకు తగిన హేతువు గనుపింపదు. నికరాగ్యువా యందలి అంతఃకలహ ములను అక్కడివారికే వదలిపెట్టిన బాగుండెడిది. అమెరికా యొకపక్షము వహించి పనిజేయుట బట్టి నికరాగ్యువా స్వాతంత్ర్యమును అమెరికా ఏదియో పేరుబెట్టి అపహరించు నని తలంచుట కవకాశ మేర్పడినది. అమెరికా గూడ ఇంపీరియల్ భావము లచే ప్రేరేపింపబడు చున్నదనుటకు సందియ మే ముండును?

మిస్ మేయో దూషణ

భారతీయులను మిస్ మేయోగారు దూషించి నందుకు ఫలముగ, పాశ్చాత్యదేశములలో అసత్య ములనేకములు వ్యాప్తిగాంచుచున్నవి. ఇట్టి అసత్య ప్రచారము నాపివైచుటకు, సరోజినీదేవిగారిని అమెరికాకు రమ్మనమని ఆహ్వానించినటుల తెలియుచున్నది. ఈసనికి సరోజినీదేవికన్నను సమర్థ లింగికకుండరనియు, అందుల కామె కవకాశ

మిచ్చుట మేలనియు, గాంధీమహాత్ముడు “ఇండియా” పత్రికలో వ్రాసెను. దక్షిణాఫ్రికా వలె అమెరికాలోగూడ సరోజినీదేవి ప్రచారము వలన, తెల్లవారి దురభిప్రాయములు దొలగునని మహాత్మునకు నమ్మకముగలదు. రవీంద్రుడుగూడ, మిస్ మేయోగారికి భారతస్త్రీలే తగిన రీతిని ప్రత్యు త్తరమియవలెనని గోరుచున్నారు. జాతీయనిర్మాణమునకు స్త్రీలు విశేషముగ తోడ్పడినగాని ప్రయో జనముండదని రవీంద్రుని తలంపు. అసత్యములను బలికి ఒక జాతీయొక్క గౌరవమును చెడగొట్టుట కన్న పాపము వేరుండదనియు, అట్టిపాపమునకు మిస్ మేయోగా రొడిగట్టికొనిరనియు, భారత స్త్రీల కీలమునుగూర్చి అసత్యములను వ్రాసిరనియు, రవీంద్రుడు తేటపరచెను. గాంధీ, రవీంద్రుడు ము న్నగు నాయక శ్రేష్ఠుల జీవితములవలన విదేశము లలో హిందూదేశముపట్ల నదభిప్రాయము వ్యా పించుచున్నది. దానినెటుల నయినను భగ్నపరచు టకు, ప్రతిపక్షులు మిస్ మేయోగారిని సాధనముగ నుపయోగించిరి. కాని, మేయోగారి ప్రచారము పాశ్చాత్య నాగరికమునకు మేలొనర్చుటకు మార్గ, మిగుల హాని గలిగించెనని, త్వరలో దెలియ గలదు.

అమెరికా : యుద్ధబహిష్కారము

అమెరికా కార్యదర్శి చేసిన యుద్ధబహిష్కార సూచన ఇంగ్లండుకుగూడ బుంబడెనుగాని, బ్రిటీషు అభిప్రాయమును కెల్లాగుగారు కోరియుండలేదు. బ్రిటీషు పత్రికలు ప్రతికూలముగ వ్యాఖ్యానముల గావించుచున్నవి. అమెరికా సూచనలు ఆచరణ యోగ్యములు గావని, మార్షింగు పోస్తు పత్రిక చాటుచున్నది. కన్సర్వేటీవుల ఆశయములను చెలు పుచు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యరక్షణమునకు భంగముకలి గించుచోమాత్రము, ఆయుధబలమును తాముతగ్గింప జాలమని బాల్బువినుగాబీ ఖండితముగ బలికిరి. పైని కులకు యంత్రసామగ్రి సధికముగ సమకూర్చు టకు ఇంగ్లండులో ప్రయత్నములు జరుగుచున్న టుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి ఇంగ్లండును అమె రికాయు యుద్ధపరికరముల విషయమున పోటీపడు చున్నటుల గనుపించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో యుద్ధ బహిష్కారమును అమెరికా గోరుట హాస్యాస్పద ముగ నుండదా? ముందుగ పాశ్చాత్యజాతుల హృదయము మార్పు జెందవలయును.

త్రివేణి

కోవెలవెన్ను రామకోటీశ్వరరావు పంతులు గారి సంపాదకత్వముక్రింద వెలువడిన “త్రివేణి” పత్రికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఈపత్రిక సంవత్సరమునకు ఆరుమారులు ప్రచురింప బడును. ప్రథమ సంచిక ప్యాసరాజముల తోను సుందరమగు చిత్రపటములతోను విరాజిల్లుచు చదువుట కెంతయు మనోహరమై యుండుచున్నది. భక్తిజ్ఞానకర్మలను త్రివేణి కీపత్రిక చిహ్నమైయుండు చున్నది. వీనికి బాహ్యరూపము లగు కళ వాఙ్మయము సంబంధించిన జ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకు త్రివేణిపత్రిక సంకల్పించినది. హైందవ ప్రబోధపు నానారూపములను ప్రజలకు తెలియజేయుట యీపత్రికతలంపు. ఆంధ్రదేశ ప్రజోధముగూర్చి సంపాదకుడు వ్రాసిన వ్యాసము ఆంధ్రే

నిజస్థితిని తేటపరుచగలదు. సుప్రసిద్ధులగు జనరాజదాన, శ్రీనివాసయ్యంగారు, కజిను, భగత్ రాంకుమార్, డి. బి. రామచంద్రరావు, రామదాసు పంతులుగార్లు వ్యాసములు పాఠకులకు మిగుల రుచికరముగనుండు నని ప్రత్యేకించి తెలుప సక్కురలేదు. అన్నపూర్ణాదేవిగారిని గూర్చి గాంధీ మహాత్ముడు మాగంటి బాపిసీడుగారికి వ్రాసిన లేఖ యొక్క ప్రతి వ్రాసినరీతిని ముద్రింపబడెను. చారిత్రిక, రాజకీయ, స్థాంభి కాదివ్యాసములే గాక ఆంగ్ల పద్యములుగూడ త్రివేణికి శోభ నొసగుచున్నవి. ఎ. వి. వి. సుబ్బారావుగారు వ్రాసిన సావిత్రీ సత్య పంతులచిత్రపటము కళాచాతుర్యమును గనుపఱచు చున్నది. హక్కులీ పెన్నువారి అచ్చుకూర్పు గూడ పత్రికాసౌందర్యమున కెంతయు తోడ్పడుచున్నది. ఇట్టి మనోహరమగు పత్రికను ఆంగ్లభాషలో ప్రచురింపగలిగిన రామకోటీశ్వరరావు గారి నభినందించెదము. సంవత్సరపు చందా అయిదురూపాయలు. పత్రికవలయువారు వెపరీ, మద్రాసునందలి త్రివేణి కార్యస్థానమునకు వ్రాసిన, బడయగలరు.

మోటారు ప్రమాదము

నిన్న మధ్యాహ్నము పూనమల్లి హైకోర్టు (ఎగ్జామిన్) వద్దనున్న క్రొత్తపంతులమీద నోక మోటారుబస్సు పోవుచుండగా మరియొక ప్రైవేటుమోటారుబండి ఎదురుగా వచ్చి బస్సును డీకొనెను. ఇందువల్ల బస్సులో నున్నవారికి గాయములు తగిలెను. డీకొన్న ప్రైవేటు మోటారుబండి ప్రక్కనున్న రైలుపట్టాలమీదికి ప్రోసికియబడెను. బస్సులో గాయములు తగినవారందరూ ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోబడిరి. ప్రైవేటుమోటారుబండి యొక్క డ్రైవరు వెంటనే ఆస్పత్రినుండి తప్పించుకొని పారిపోయినట్లు తెలియచున్నది. ఈబండిలో ప్రయాణము చేయుచుండిన యొక ముసలివానికి తీవ్రమగు గాయము తగిలి నందున వీనినిగూడ ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయిరి.

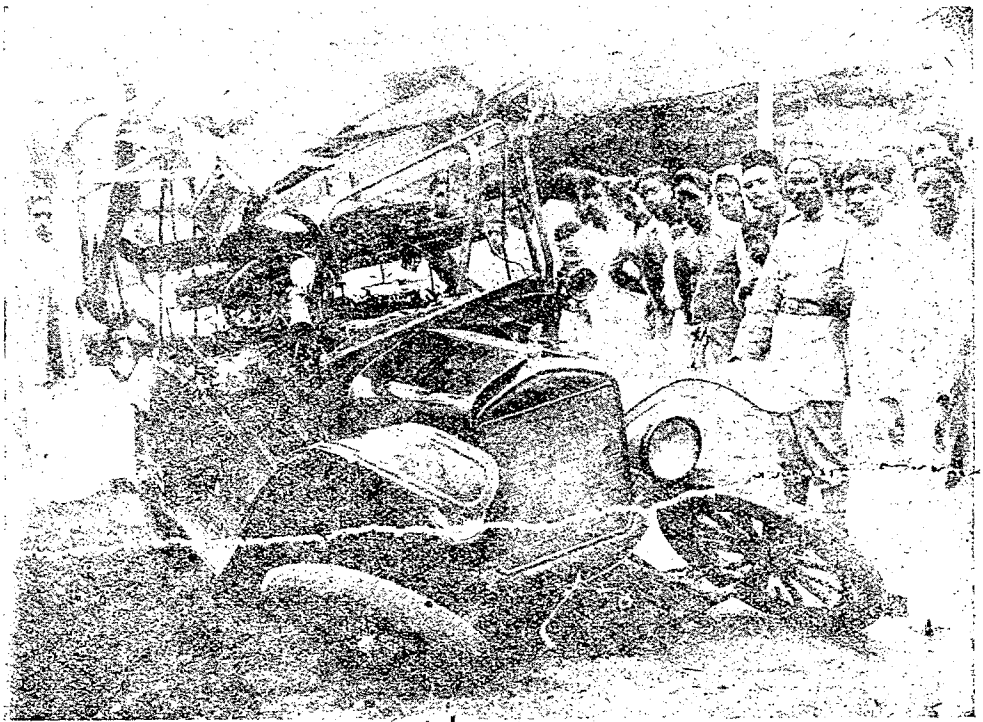
ఈనెల 5వ తేదీనాడు రాయపురం పోలైరూ డిపోవద్ద కోర్టుమీద నోక మోటారులారీ పోవుచుండగా దానివెనుక ప్రక్కనెక్కియున్న రంగభాష్యం ఆను 18 యేండ్ల బాలుడొకడు క్రిందికి దుమికినందున నతడు తీవ్రమగు గాయములతో వెంటనే మరణించెను.

నీటునునిగి మరణించు :— ఈనెల 4వ తేదీనాడు రాయపురంఆసుపత్రి గూడరింపెండెము డా॥ మాత్యైను గారి మూడేడ్లకన్నుగల కన్యాడు గృహకరణలో తోడి పోదకలతో నాడుకొనుచుండగా ప్రక్కనున్న మూడడుగులలో కుల నీటిపండులో పడిపోయెను. నగ్గరనున్న వారందరూ బాలుని బయటపెడిసి బానికి యూపిసచ్చుట కనేకచిత్తోపాయములు చేసిరి నాది కార్యములేక పోయెను.

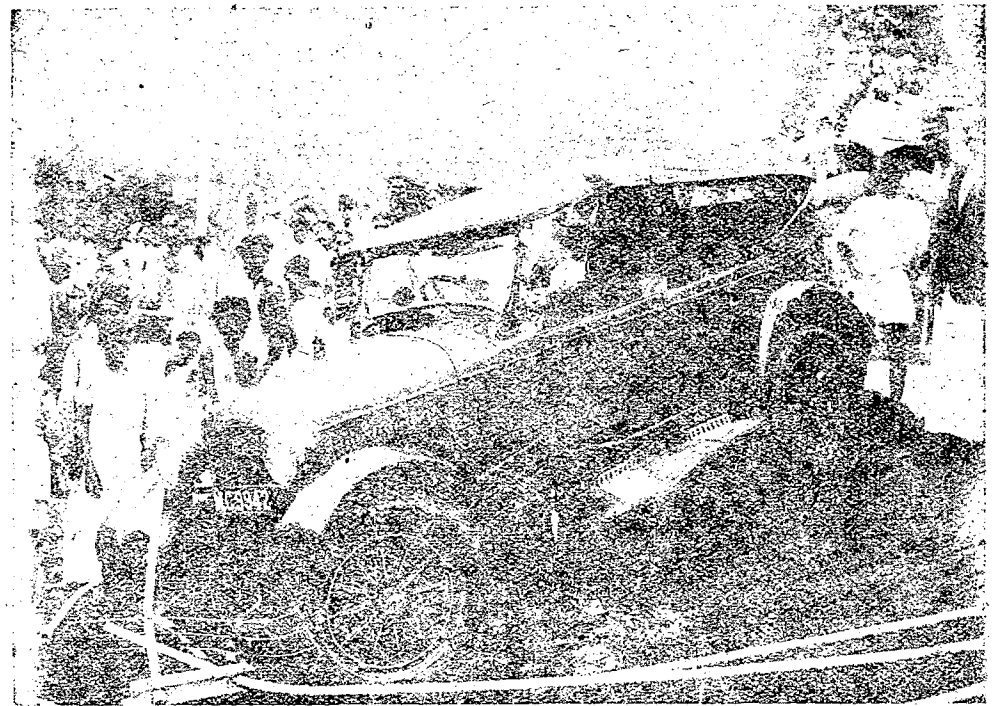
కోర్టు మానవత్వక్రిందటే డా॥ మాత్యైనుగారి 16 యేండ్లకుమార్తెకూడ బ్రాడ్వేలో బ్రాముబండిక్రిందపడి మరణించెను.

నూరు సంవత్సరముల క్యాల్కలెండరు— ఈక్యాల్కలెండరును ప్రభవనామ సం॥ కృత్తిక శ్రవణ ౧౦వ తేది నాడు గుంటూరు ప్రెస్ బుక్ షాపులో, సింగుగారిపుడు వెన్ను పుడికి వచ్చితి. వీరు పోలీసు కమిషనరు అఫీసులో డిప్యూటీ సెంట్రల్ జైలు వాచ్ మన్ గా పనిచేయుచున్నారని తెలియజేసినారు. బాత్ షూరునుగూర్చి విచారించి రేపుకొని టిఫిన్ తీరు ఫలగులను చెప్పెను. నుగవుల చందములను గుర్తించి ప్రశ్నలకు తీరములు చెప్పెను. 1919 నూడవసం॥ 10 గంటలు పాదపాద మార్చుకొని 19 గంటలలోగా ఆసుట చూడవచ్చును. వీరికి తేటము వ్రాసిననామములను తెలిపి విడివిడి విడుదలచేయవలెను. వీరినెరుగి డిజిటలము చూడవలెను. వీరు వ్రాయుకొను, పాపపు, కవిశేష్యరపురంగన్న, వారి, నువగారి, విశ్వన్న తేట శివరామయ్యలను ఆస్వాదజ్యోతిష్కలుగా నాడున్నారు.

మదరాసునందు మోటారు ప్రమాదము

పూనమల్లి హైకోర్టునందు మొన్నటిదినము రైల్వే ఓవరుబిడ్డవద్ద ఒకమోటారు బస్సు మోటారుకారు డీకొనెనవి. 1. మోటారుబస్సునకు ఎక్కువప్రమాదము కలిగెను. 5 గురు ప్రయాణికులు ఆస్పత్రిలో నున్నారు.

మోటారుకారునకుగూడ మోషయిన దెబ్బలు తగిలెను. డ్రైవరగడలేదు. (ప్రె. పో. పి.)

సినిమా విచారణసంఘము

సంఘసభ్యులగు ఎం. ఎం. గ్రీను, సర్ ఇబ్రహీము హుసేను బాషరు, డి. బి. టి. రంగారావు (అధ్యక్షులు) కర్నూల్ క్రాఫర్డు, జె. కోటమనుగార్లు (క్లర్కునియున్నారు) కె. సి. నియోగిగారు (వెనుక ప్రెసంచేసేకొని నిలచియున్నారు) (ప్రె. పో. పి.)

గంగాపురము, శిల్పములు

శ్రీ శేషాచలమణి కవులు

నిజము రాష్ట్రమునందు గల ప్రతి గ్రామము కొంచెమో నొక్కయో దేశవర్తమానమును సంబంధించినది. చరిత్ర ప్రసిద్ధము లగు ప్రాచీన గ్రామములలో గంగాపురము గణనీయము. ఇది మహాబాబు మండలములో బాదెపల్లి పేటను నాలుగు మైళ్ల దూరములో కలువకు రి పోవుకొద్దు ప్రక్క నున్నది. చరిత్ర ప్రసిద్ధమున నీ గ్రామమును మేము ఈ సంవత్సరము జేసవి నెల నులలో బదిరోజులందు తృప్తిదీర సందర్శింపఁ గలిగితిమి. పూర్వ విశేషముల నిటఁ గొన్ని వ్యాసములలోఁ జూపుదుము. పూర్వకాసనములలో నీ గ్రామమునకు శేషపట్టణమును నామ ము కనుపడుచున్నది. గంగాపురమును పేరెపుడు వచ్చినదో నిర్ణయింప నాధారములు కానరావు. చాచాపు గ్రామములో నున్న కాసనములన్నియు పది వరుసకందు శతాబ్దములనాటి వర్ణము చాళుక్యులవియుఁ దత్సమంతులవిగా నున్నవి. గ్రామము చుట్టుగల విగ్రహములకు ఆలయవిహారులకు కాసనము అను మితిలేదు. నాలుగైదు శతాబ్దములనాటి శేషునిపికాసన శేకలము మా కొకయింటి యరుగులో, గనిపించినది. కొలఁది పట్టణముమాత్ర మందంటే జరిత్రసాధనము లందు లభింప వచ్చెను. చిక్కినంతలోఁ గళ్యాణపురాద్వీర్ణుఁడగు త్రిభువనము యిది కాసనము లెక్కడుగ నున్నవి. కందూరపాలకుఁడగు తైలప దేవునియొక్కయు నతనిపుత్రుఁడగు పెర్యాదీదేవునియొక్కయు కాసనములగుఁడఁ గనిపించినవి. సాధారణముగాఁ జాళుక్య కా సన ము లన్ని యుఁ గ న్న డ భా మ య ము లె. ఈ గ్రామములో నున్న శేషాలయము సందర్శింపఁదగియున్నది. ఈ యాలయము చుట్టును కోటగోడవంటి వికాలముగ ప్రాకారము గలదు. మధ్యమధ్య బలిష్ఠములగురుజాలు గలవు. మిగిలిన నెత్తెన ప్రదేశమునందీ యాలయము గట్టఁబడుటచే దూర మునకుఁ గూడఁ గనిపించుచుండును. ఆలయము మిక్కిలి కుండర మైనది. అంతయుఁ జాళుక్యశిల్పము. సాధారణముగ నిజము కాష్ఠ్యములోఁ గనిపించు ఆలయములకు నూలవృష్టితోఁ గాక త్రివిధశిల్పములనియు చాళుక్యశిల్పములనియు రెండు తెగలగ విభజింపవచ్చును. పశ్చిమ చాళుక్యుల కాలమునందు గట్టఁబడిన ఈ యాలయము శిల్పమునఁ బేరెన్నికగన్నది. కొలనుపాక, పాను గల్లెశిల్పములకు దీనికిఁ బోలికగలదు ఆలయ ప్రాకారము చుట్టు చెక్కబడిన ఏనుగుల వివిధ విహారములు జూచి తీరవలసినది. అశ్వశిల్పము మకరతోరణములు వివిధవాద్యములు ఆవరణము చుట్టు మనోజ్ఞముగా నున్నవి. ఈ ప్రధానాలయమునకు నాలుగువైపుల నాలుగు చిన్న దేవాలయములు గలవు. యీనాలుగుంటిని కలిపి యొకప్రహరీగోడ యీమధ్య పెట్టబడినది. ఈ ప్రహరీలో ఏదేనిమిది కాసనశిలాలములు గనిపించినవి. మొత్తముమీద భిన్న విగ్రహములతోను కాసనశిలాలతోడను ఈ యాలయము పూర్తిచేయబడిన దగుట సత్యైతరముకాదు ఈ ప్రహరీ చుట్టు వికాలముగ ఆవరణముగలదు. అందు రెండు జీర్ణాలయము లు కుండురతరమైన యొకకోనేరు గలవు. మహమ్మదీయ దండయాత్రలలోఁ బలుమా తీయాలయము రూపుమాపఁబడినది. శిల్పము పూడైనది. స్థానికులు భక్తివిశ్వాసములతోఁ బునః ప్రతిష్ఠల గానించి పూర్వ శేషభాగములఁ బూర్తిగావించుటచే నింత మాత్రమేని యాలయమును సందర్శింప వీలుకలిగినది. ఈ ప్రేతమహామను దెలుపు గంగాపుర మాహాత్మ్యము అను పద్య కావ్యము ఇరువది సంవత్సరముల క్రిందజేసెట కున్నదని చూచిన పాఠు చెప్పదుత్సాహు. ఇపు డాంగంధమంతరించినది ఈ యాలయమునందుఁ బ్రాధ్వారకాళుషండుఁ దక్క సంపూర్ణముగ తెలకాసన మొక్కటి లేదు. అన్ని పగులగొట్టఁబడినవి. గ్రామము చుట్టుపట్టుల నెందుఁ గాంచినను కాసనము లసంఖ్యాక ములగఁ గనిపించుచున్నవి. చాలకల కందుఁ బశ్చిమచాళుక్య శిలోమణి యగు త్రిభువనములని కన్నడ కాసనములే.

శేవల ఆర్థ మతసంబంధ మున చెన్న శేషాలయమే గాక నింకఁ బెక్కు దేవాలయము లీ గ్రామపరిసరమునఁ గలవు. అంధ్రుండఁగల శిల్పనైపుణ్యము ప్రకంపాపాత్రము. ఊరిచుట్టును కలవరకు కోటగుర్తు కనిపించుచున్నది. భూమి త్రవ్వనపుడు మామలు త్రవ్వనపుడు కాసనశిలు చిత్రవిగ్రహము బయలు పడెడునుటచే నీఫలప్రతిష్ఠ శేషచాళుక్యుల నాటిది కా యిదియంద జరికాలమునుండి యీ ప్రదేశము చిత్రరంగమై యిప్పు డిది విశ్వవిఖ్యాతి పొందిన విఠలఁ జెప్పఁగోవు నరకములవలన నెఱుంగవచ్చును. ఈ ప్రేతమునకు బాధమహాయుగమునకుఁ దీరనిసంబంధము గలదు. చాళుక్యులు బాధమహాయుగమునలయిన కాళమున నీ ప్రేతమునందు నెలకొల్పఁబడిన మూపములు ధర్మ వ్యక్తములు బుద్ధుని పాదములుగూర్చి యింకొక వ్యాసమున, బుద్ధుని యీ ప్రేతమహాయుగం బురాతనాన్నత్యము పాలక మహాశయాలకు నిజేంద్ర ముత్తారము.

యేరకము నగయైనను యెంతైనెబ్బలొ
కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్న వి!

నవరంబుగారు, నీమవెండి, పుష్కరాగములు, కెంపులు, నీమకమలములు, పచ్చలు, వైడూర్యములు మొదలగు వాటితో తయారు చేయబడిన నగలు వారెవరి అంతస్తునకు తగినవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. మరియు పలురకముల అందమైన వెండిసామానులుకూడ గలవు. హాజరులో లేనిని ఆర్డరిచ్చిన నకాలమున తయారుచేసి పంపబడును.

కోటా. మునిరత్నంశెట్టి అందు నన్ను, నగలవర్తకులు,
217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు నెం 1

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు మంచినువాసకగలది. మార్గవర్తకమైనది. కాన్ మన్ శాండిల్ సోపునుపయోగించువారు విశుల తృప్తినిందుదురని చెప్పగలము. స్నానమాసరించిన పిమ్మట మిక్కిలి మనోహరముగానుండును. ఇతరపబ్బులనాదిరిగా ఎట్టి సుమహాశరీరమున కెనను, ఎట్టి హానినిగలిగించక, ముఖమునకు అందమును, చర్మమునకు మృదుత్వమును గలిగించుటకు తోడ్పడును.

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు పరిమళింపజేయునది, నిర్బలమైనది. విల్ల వెనవెయు, మంచి వియునగు పదార్థము మాత్రమే లభించు చేర్చబడును. పబ్బులలో కల్ల నిర్బలత్వమునకు, మనోహరముగలిగించుటకు అగ్రస్తాన మాక్రమించినది. మోరు వానిని ఉపయోగించిన ప్రేమింతురు, క్షాభింతురు. మంచివస్తువులనే కొనుడు.

కాన్ మన్ సాండిల్ సోపు శ్రేష్ఠమైనది

Sole Distributors & Wholesale suppliers National Chemical works.
51 Bunder Street, MADRAS.

నేత్రములు పరీక్ష చేసి నులోచనములు,
గ్రౌరంటిగా యివ్వ గల సమర్థులు

వి.యస్.శాస్త్రి & సన్స్

తె నా లి.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.
మ్యానేజింగు డైరెక్టరు:—డాక్టరు కో.కా. తిహోబలరావుగారు.

2కి మాసములలో అద్దుల మైన ఫలితములు

ఇంతవక్కు వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా
ఇంతవక్కు జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా
భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రసోదరులారా. దూరపుకొండలు నునపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందఱును యీ ఆంధ్ర సంస్థను ప్రోత్సహించురుగాక. వివరములకు కార్యనిర్వహిచాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేబంట్లు కావలెను.

ప్ర. 4130. యురమిల్లి మంగయ్య, కార్యనిర్వహి.

పెంట్ కాళ్ళముతోటా కుపాధి ముద్రపెద్దమును
కంపెనీచారిత్రే చేయబడ్డది.

ధ ర లు
సరసము.
కౌటుల్యాగు
ఉచితము.

నానావిధముల రీ.లన్న
అను లేక వినుతోటాను యిప్పుడవని.
[ప్రాపితము ౧౮౬3 కి పం.]

యం. వి. రామూనుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

భూస్వాములకు పారిశ్రామికశాఖ వారొనర్చేడి సహాయము

అందుకు చెల్లించవలసిన రుసుములు

(గవర్న మెంటు ప్రకటన)

భూస్వాములు పారిశ్రామికశాఖవారిచే సహాయమును పొందుటకై వారు చెల్లించవలసిన రుసుములను గూర్చి వ నిబంధనలు మొట్టమొదట 1909 సం॥ మార్చి నెలలో ప్రకటింపబడి యుండెను. ఈ నిబంధనలకు దరిమిలాను అనేక మార్పులు గావింపబడి 1924 సం॥లో అంత్యపరంగా గావింపబడినది. ప్రస్తుతపు రుసుముల కట్టుకతికముగా నున్న పనియను వానిని తగ్గించునెడల యాశాఖవారి సహాయము యొక ననేకలకు గూడ లభింపగలదు. ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయబడినందున, పారిశ్రామిక శాఖవారి గారితో శాఖాధిపతి ప్రభుత్వమువారు యాక్రింద వివరింప బడిన శ్రాత్తరేట్లను నిర్ణయించిరి. సహాయము పొందిన పార్టీ వద్దనుండి యేవిధమున కాపాట్ దీపాజిట్టు మొత్తమును తీసికొన బడదు. కాని యెక్కువ లోకులకు నూతలను క్రవ్వట్టువలన కలగ గల నష్టమునకు పరిహారమిచ్చుటకు ఆపార్టీ పూర్వీకము వ్రాసియున్నవలయును. లాభకరముగాని నూతలు క్రవ్వట్టువలన యెడల చెల్లించబడిన రుసుములు ప్రభుత్వమువారిచే తిరిగి వాసము చేయబడదు. కాని పనిముట్లను ఆయాస్థలముల కింపుట కను ఖర్చులను మాత్రము పార్టీ భరించవలయును.

ఈ శాఖవారికి చెందిన చెరుకగడ మిల్లులను యొజను లను అద్దకతీసికొనటకు శ్రాత్తరగారు తొన్ని కేటను సూచించి యున్నారు. ఈ కేటను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి.

ఇప్పుడు సవరణ గావింపబడిన నిబంధనలు ఘోర్న నెలలు వార్షిక కేటలులోను అన్ని జిల్లా గెజటులలోను ప్రకటింపబడును. తగ్గింపబడిన కేటలు 1927 సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి ఆమ లులో నుంచబడినవి.

కేటవివరములు

- (1) స్థలపరిశీలన చేసి సలహానిచ్చుటకు రుసుము మొత్తము రూ. 15. (శ్రాత్తరేటు రూ. 10.
- (2) స్థలపరిశీలన—పూర్వపు కేట రూ. 15. (ప్రస్తుత పురేటు రూ. 10.

(3) ప్లానులు తయారుచేయుటకు—పూర్వపురేటు రూ. 15, (ప్రస్తుతరేటు రూ. 10 (యారేటు రూ. 1250లకు లోబడిన యంత్రసామగ్రిని స్థాపించునపుడు యారేటును వసూలుచేయ బడదు.)

(4) యంత్ర సామగ్రి నెలకొల్పుటకు యంత్రసామగ్రియొ క్క ఖరీదులో 100 కి రూ. 2 నొ॥ వసూలు చేయబడును.

(5) నిత్యవిధిగా చేయబడు మాడుతనిభీటకు రుసుము పూర్వరేటు రూ. 15 (శ్రాత్తరేటు రూ. 10.

(యంత్రముల మరమ్మత్తులు తబ్దింపబడెడల రెండువ ర్షాయములు మాత్రము చార్జీ లేకుండా మరమ్మత్తుల సహాయ ము చేయబడును)

(6) యంత్రపరిశోధకుడు ప్రత్యేకించినవివరించబడినయె డల ఒకవర్షాయమునవచ్చునందుకు రుసుము రూ. 5. నూపకపై జరగవచ్చిన యెడల ఒక్కొక్కవర్షాయము రూ. 75-00. (శ్రాత్తరేటు మార్పుచేయుట లేదు)

(7) పాతాశగంగ గొట్టములను కోరినప్రదేశములకు తే ర్చుటకు రవానా రుసుము పూర్వరేటు రూ. 12-8-0, (శ్రాత్తరే టు రూ. 7-8-0 (దరఖాస్తుదాడు దరఖాస్తు మంజూరి అయి న పనియెడలములలోగా సదురు ఛాడన సామగ్రిని కోరినప్రదేశము నకు చేర్చుకొనవచ్చును.

(8) కూలీల సహాయముతో కేలలోనికి దింపబడు పా తాశగొట్టములను దింపుటకు రోజు 1కి చార్జీ పూర్వరేటు రూ. 2-8-0, (శ్రాత్తరేటు రూ. 2 (పరికరములను పదునచేయుటకు ప్రత్యేకచార్జీలు చేయబడవు.)

(9) కూలీలసహాయముతో పనిచేసెడి పాతాశగంగ గొ ట్టములను మాసవారిగా అద్దకతీసికొనెయెడల నెల 1కి పూర్వరే టు రూ. 60 (శ్రాత్తరేటు రోజు 1కి రూ. 2 నొ॥ ఒకమాసము నకు రూ. 40. మాడుమాసములకు పూర్వరేటు రూ. 160, (శ్రా త్తరేటు నెల 1-కి రూ. 40 నొ॥ మాడునెలలకులోబడి ఒక నెలకు మించిన కాలపరిమితికి రూ. 100 కు మించని బాడుగ వసూలు చేయబడును.

ఆరుమాసములకు పూర్వరేటు రూ. 800, (శ్రాత్తరేటు నెల 1-కి రూ. 40 నొ॥ ఆరునెలలకు మించని కాలపరిమితికి రూ. 200 కు మించని బాడుగ వసూలు చేయబడును.

(10) రోజు 1-కి చార్జీ పూర్వ రేటు రూ. 4 నొ॥ రూ. 20 కు తక్కువకాని మొత్తము వసూలుచేయబడును.

3421

తైలములను రుద్ది

మీ ఉడుపులను ఏల పాడుచేస్తు కొనెదరు?

“కు రె యి న్”

జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది

తా మ ర ను

అద్భుతముగా తక్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతశాస్త్రముల క్యాట లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల
నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారు?

మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు

“గె న్”

వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలహా నిత్తుము. మా అత్యద్భుతశాస్త్రముల కాపితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము లను వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

(శ్రాత్తరేటు రూ. 8 నొ॥ రూ. 15 కు తక్కువకాని మొత్తం వసూలుచేయబడును.

(11) సిక్కుకోడే యంత్రములను స్థాపించుటకు నెల 1-కి పూర్వరేటు రూ. 100 (శ్రాత్తరేటు రూ. 75. మాడు మాస ములకు పూర్వరేటు రూ. 250, (శ్రాత్తరేటు రూ. 10 . ఆరు మాసములకు పూర్వరేటు రూ. 450, (శ్రాత్తరేటు రూ. 400.

(12) రాళ్లను పగలగొట్టు యంత్రము 1-కి పూర్వరేటు రూ. 15, (శ్రాత్తరేటు రూ. 10. మరి యొక్కొక్క యంత్ర మునకు పూర్వరేటు రూ. 7-8-0, (శ్రాత్తరేటు రూ. 7-8-0

స్ఫోటకమువల్ల చనిపోవద్దు!

సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుడు!!

స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే సిల్వర్ స్వీట్ ను నేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండా నయముగను. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్పియుండవు. దీనిని స్ఫోటకము రాకమునుపే నేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు(పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. స్ఫోటకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిలంతునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిశేరవచ్చును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. వివరములకు

DAS GUPTA.
“SILVER SWEET”
Post Box No. 11428,
Calcutta.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్ఠురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు

రూ 500 లు బహుమానము)

(బతుకుపై రోగతప్పుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూర శుని జేయునదియు నగు యావచ్చామగు కుష్ఠవ్యాధిని కా నియమును కఠినపత్త్యము వగయరా నిర్వహణనలు లేక స్వల మూల్యమున చిరకాలమున నిశ్చేషము గావింపు నీయో రాజమే ప్రప్రథమముదని మాప్రాంతములవాడైనవలన ప్రఖ్యా తివడసి ప్రకటనావసరములేమన్నను పరివయ్యోగంబు ప్రోద్బుత మున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యా థులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

“మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రూ 10-0-0. 80 రోజులకు సరిపడు చిన్నడబ్బా రూ 6-0-0.”

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు

8450 శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు. (తూర్పు గోదావరి)

శ్రీకృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతవారి సంకేతములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభి కైలిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకేతములు తొలంగు నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లక్షై ముద్రింపబడును. 850 పుటలకుఁ దగ్గువ గావుండఁ జక్కని తైండుచేయించి 8 నెలల కొకరూ 1-8-0 లకు చందాదారు లకు పిపిగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లుగాఁ బ్రకటింపఁబడుదురు. 1 నుండి 6 వఱకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 నం॥ జనవరి నెల 6 తేది శుక్రవారము

2000

నారసింహలేహము

ఈ లేహమునందు బంగాళ, వెండిరేసల, సాలామిక్రి, పశ్చిమామిడి, నూమిడు ప్రతి, పచ్చకర్పూరము, కుంకుమపువ్వు, మొదలగు బహుళగుల నవ్వులు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమైనది. సమస్త మేహములు, నిల్వక, నిష్పత్తును, కుళ్ల నష్టము, పంసారసౌఖ్యలోపము, మూత్రమునెంట్ల కుళ్ల ముపడుట, కాళ్ళు పీకుట, నడచునోపము, అతిమూత్రము, సంభోగశక్తిలోపము, మొదలగు వాటిని వారింది మిక్కిలి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, పంసారశక్తిని, సంతానప్రాప్తిని గలిగించుటలో ఆమోఘమైనది. వృద్ధులకై సమ యౌవనసౌఖ్యమును కలిగించును. అనేకయోగ్యతావ్రతములుగలవు. 2 డబ్బీలమందు పరిశీలించినవారల మరలమరల దజనుకొని డిప్రెందుకొనుటయే దీనిగుణమునకు ప్రబల సాక్ష్యము. 2 డబ్బీలుచాలును.

20 కులముల డబ్బీ 2-8-0. పోస్టేజి 0-8-0. ప్రత్యేకము.

లోహక కనింధూరము.

సోటు: 20 కుళ్ల యాలేహముగల డబ్బీయందు రు. 12-0-0 ఖరీదుగల శ్రీ కులం లోహక కనింధూరమును గలిపి పిండిచేయడం మేహాది సమస్త రోగములను శీఘ్రముగా వారింతుటయేగాక మిక్కిలును వీర్యవృద్ధిని బలమును గలిగించుటలో ఎక్కువగా పనిచేయును. లోహక కనింధూరము సీసా 1-కి రు. 12-0-0.

అన్ని ఔషధములకు మాతృకలైన ఉచితము.

వి. పి. కర్నూలు రెంటికిని రు. 0-8-0.

పి. డి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేదనమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

వీటియొక్క సుగుణములను గురించి యిదివరకే అందరికిని

భాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd
ademark

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందదని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబలదర్శనము.

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైనపిండులు మొదలగునవి చేర్చి కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలుపుకొని దుద్దురు, శీతలము అభిర్జము, క్షేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుపోప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అస్తిమాంద్యము, ములబద్ధము బుట్టినత మొదలగువాటికి ప్రత్యాయోధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలకు ముసలివారు మొదలగువారికి అమృతసమానము. 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు. 0-4-0 6 పోస్టేజి రు. 0-4-0 జి. పోస్టేజిరూ. 5-8-0. 1-కి రు. 12-0-0, 2-కి రు. 2-9-0, 25 కి రు. 5-8-0.

భిషగ్గరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొత్తెటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడినప్పుడంతవరకు ఆలసింపకుము. వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అదిఅంత్యదశ యనిగ్రహింపుడు

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను నేటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట దిరుగుగానుండుటనుండి రక్షించి పట్టుభుచ్చువలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈనులభవప్రతిని నేడే పరిశీలించు. మీ వెంట్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, కలకు వలదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అభివృద్ధిగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారులందరివద్ద, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరుకును. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు.

కామినియాఆయిల్ యి అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం, సీసాల 8 కి రు. 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట మరువకుడు.

మీదునుపుకొనిదగాని, కేలు రుమామిదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్ల, డ్రెస్సుపువ్వుల పరిమళమును, పెదబల్లినట్లునర్చును. పెండ్లిపమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసానుకొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించుడు.

1/2 ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మూమసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

AMRUTANJAN

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

1927-28 సం॥రము
మద్రాసు పంధెములు
నాల్గ గిండి
స్పింగు మీటింగు
కుష్మావ దినము
1-1-1928 శనివారము
మొదటి పంధెము ప్రారంభము
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచూపుచున్న (State-aided) మా కేంద్రంలో తయారయినటువంటి సిల్క్ బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమార్కెట్టులోను 1918 సంవత్సరము నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే పంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా సిల్క్ బట్టలు పంపించియున్నాము. సదరు బట్టలుకులందఱునుండి మాకు ఒక మెడలున్నూ ఒక సర్టిఫికేటున్నూ బహుమతి యిచ్చి యున్నారు. ఇందవల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నూ అలదమున్నూ మీరే యూహించుగలరు.

యితేను కొందరు ప్రజలు మా సత్తుచ్చే తలంపుతో నాణ్యమకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టల అని నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాకాలకు ప్రతిబట్టయందును మా పేరువుండును. మా పేరుతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్టలని నమ్మువలెను. కావలసినయెడల స్వాంతులు పరిశీలనా ధరలు తెలియపర్చుగలము.

ముప్పన సోమరాజు ఆండ్ వీర్రాజు

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్ మేన్యుఫ్యాక్చరింగువర్క్సు
ప్రాప్రయిటర్సు, పెద్దాపురము,
బెల్లగూడెం అడ్రెసు "శిల్క్ గుడ్సు" 3358

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మవకాశిక రు. 2 (2048) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, తెజవాని.